

	नाव	डॉ. आशुतोष रमेश पाटील
	पदनाम	प्राध्यापक, मराठी विभाग, भाषा अभ्यास प्रशाळा व संशोधन केंद्र, कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव.
	अतिरिक्त कार्यभार	प्रभारी प्रमुख, कवयित्री बहिणाबाई चौधरी अध्ययन व संशोधन केंद्र, कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव.
	निवास	01, गोपालहरी अपार्टमेंट, सुयोग नगर, देवपूर, धुळे - 424002.
	भ्रमणध्वनी	9823365190
	ईमेल	pashutosh30@gmail.com , ashutoshpatil@nmu.ac.in
	शैक्षणिक पात्रता	एम. ए., यु. जी. सी.- नेट, पीएच. डी.

पदवी	वर्ष	विद्यापीठ	टक्केवारी	श्रेणी/ वर्ग
पीएच.डी.*	8 एप्रिल 2011	डॉ. बा. आं. म. विद्यापीठ, औरंगाबाद	--	--
यु.जी.सी.-नेट	जून 2000	यु. जी. सी., नवी दिल्ली	--	--
एम.ए.	जून 2000	उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव	62.37	प्रथम
बी.ए.	जुलै 1998	उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव	66.00	प्रथम

* पीएच. डी. प्रबंधविषय : 'कविता-रती'च्या वाङ्मयीन कामगिरीचे स्वरूप : एक अभ्यास (आरंभ ते 2006 या कालावधीतील काव्य, काव्यविचार, काव्यसमीक्षा व कविविमर्श यांच्या विशेष संदर्भात)

• अध्यापनाचा अनुभव :

पद	महाविद्यालय/संस्था	अध्यापनाचे वर्ग	कालावधी
अधिव्याख्याता (पूर्णवेळ अनुदानित)	विद्यावर्धिनी सभेचे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, धुळे.	पदवी व पदव्युत्तर	दि. 01 जानेवारी 2001 ते 31 ऑक्टोबर 2007
अधिव्याख्याता/ सहाय्यक प्राध्यापक (पूर्णवेळ अनुदानित)	भाषा अभ्यास प्रशाळा व संशोधन केंद्र, उ. म. वि., जळगाव. (पूर्वीचा तौलनिक भाषा विभाग)	पदव्युत्तर	दि. 01 नोव्हेंबर 2007 ते 01 जानेवारी 2015
सहयोगी प्राध्यापक	भाषा अभ्यास प्रशाळा व संशोधन केंद्र, क. ब. चौ. उ. म. वि., जळगाव.	पदव्युत्तर	दि. 01/11/2015 पासून
प्राध्यापक	भाषा अभ्यास प्रशाळा व संशोधन केंद्र, क. ब. चौ. उ. म. वि., जळगाव.	पदव्युत्तर	दि. 01/11/2018 पासून
एकूण अनुभव			20 वर्षे

• Orientation / Refresher / Short Term Courses:

Name of the Course	Place	Duration	Sponsoring Agency
Orientation Course	A.S.C., University of Pune, Pune	17/08/2004 to 13/09/2004 (28 days)	U. G. C., New Delhi
Refresher Course	A.S.C., Dr. B.A. Marathwada University, Aurangabad	12/08/2006 to 02/09/2006 (21 days)	U. G. C., New Delhi
Refresher Course	A.S.C., University of Pune, Pune	11/11/2011 to 1/12/2011 (21 days)	U. G. C., New Delhi
Short Term Course on Soft Skills Development	A.S.C., University of Kerala, Thiruvanthapuram, Kerala	18/03/2014 to 22/03/2014 (One week)	U. G. C., New Delhi

- **अभ्यासक्रमनिर्मितीमधील सहभाग:**

1. अध्यक्ष, मराठी अभ्यासमंडळ, कबचौ उमवि, जळगाव म्हणून केलेले काम पुढीलप्रमाणे आहे. शैक्षणिक वर्ष 2018-2019 पासून पदवीस्तरावर Choice Based Credit System लागू करण्यात सहभाग. त्याअंतर्गत मराठी विषयाचे खाली नमूद केलेले अभ्यासक्रम तयार करण्यात पुढाकार.

Year	Class	Paper
2018-2019	F. Y. B. A. (CBCS)	DSC (Vangmayin & Upayojit)
	F. Y. B. Sc. (CBCS)	AEC
	M. A. Part II	05 Papers
2019-2020	S. Y. B. A. (CBCS)	DSC (Vangmayin & Upayojit), DSE 1 & 2, MIL, SEC
	S. Y. B. Sc. (CBCS)	AEC
2020-2021	T. Y. B. A. (CBCS)	DSC (Vangmayin & Upayojit), DSE 1 & 2, MIL, SEC, GE
2021-2022	M. A. First Year (CBCS)	All Papers

2. निमंत्रित सदस्य, पदव्युत्तर मराठी अभ्यास मंडळ, डॉ. बा. आं. मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.(2017-2018)
3. निमंत्रित सदस्य, मराठी अभ्यास मंडळ, स्वा. रा. ती. म. विद्यापीठ, नांदेड (2013-2014).
4. सदस्य, एम्. ए. मराठी अभ्यासक्रम पुनर्रचना समिती, मराठी विभाग, भाषा अभ्यास प्रशाळा व संशोधन केंद्र, कबचौ उमवि, जळगाव. (2013, 2016, 2019)

- **अभ्यासाचे प्रमुख विषय :**

आधुनिक मराठी कविता, मराठी काव्यसमीक्षा, वाङ्मयीन नियतकालिके, स्त्रीसाहित्य.

• **संशोधन कार्य :**

- पीएच. डी. संशोधन मार्गदर्शक म्हणून कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव यांची दि. 09/11/2011 पासून मान्यता.
- मार्गदर्शन केलेल्या सहा विद्यार्थ्यांना पीएच्. डी. पदवी प्रदान.

क्र.	संशोधक विद्यार्थ्यांचे नाव	संशोधन कार्याची स्थिती	प्रबंध विषय
1.	बागले माणिक माधव	पीएच्. डी. पदवी प्रदान (जून 2017)	बदलते समाजवास्तव आणि संजय पवार यांचे नाट्यवाङ्मय
2.	बावस्कर दीपक निवृत्ती	पीएच्. डी. पदवी प्रदान (जून 2017)	राजन गवस यांच्या ललित साहित्यातील कृषिजन संस्कृतीचे वास्तव
3.	पाटील अतुल सुरेश	पीएच्. डी. पदवी प्रदान (नोव्हेंबर 2017)	लेवा बोलीतील ललित साहित्याचा अभ्यास (बहिणाबाईची गाणी, गावाकडली गाणी, गावाच्या आकाभोवती आणि बुर्जागमन या साहित्यकृतींच्या संदर्भात)
4.	खैरनार सुनीता शिवदास	पीएच्. डी. पदवी प्रदान (ऑक्टोबर 2018)	मराठी लेखिकांच्या कथालेखनातील ग्रामीण व दलित स्त्रीचित्रण (प्रतिमा इंगोले आणि ऊर्मिला पवार यांच्या कथालेखनासंदर्भात)
5.	पाटील भय्या दिलीप	पीएच्. डी. पदवी प्रदान (डिसेंबर 2020)	खानदेशातील निवडक कवींच्या कवितेतील स्त्रीप्रतिमा (बहिणाबाई चौधरी, पुरुषोत्तम पाटील आणि भालचंद्र नेमाडे यांच्या कवितेसंदर्भात)
6.	खैरनार नरेंद्र बापुजी	पीएच्. डी. पदवी प्रदान (जानेवारी 2021)	मराठी मंचीय कविता (फ. मुं. शिंदे, रामदास फुटाणे, अशोक नायगावकर, इंद्रजित भालेराव आणि संदीप खरे यांच्या कवितेसंदर्भात)
7.	गावीत विलास जयंत	संशोधन कार्य सुरु (2013)	आदिवासी स्त्रियांच्या मराठीतील ललित आणि ललितेतर साहित्याचा अभ्यास
8.	पाडवी सुंदर पेचऱ्या (RGNF)	संशोधन कार्य सुरु (2016)	आदिवासी आणि आदिवासीऐतर कादंबरीकारांच्या कादंबऱ्यांमधील आदिवासी जीवनचित्रणाचा अभ्यास
9.	पाटील हर्षल रवींद्र	संशोधन कार्य सुरु (2020)	मराठी नाट्यवाङ्मयातील समाजवास्तवाचे दर्शन (इ. स. १९९० ते २०२० या कालखंडातील प्रातिनिधिक नाटकांच्या संदर्भात)
10.	राजपूत सत्यपालसिंग आधारसिंग	संशोधन कार्य सुरु (2020)	'शब्दवेध' या अनियतकालिकातील कविता आणि कवितेची समीक्षा यांचा अभ्यास
11.	अमृतकर रनेहा मधुकर	संशोधन कार्य सुरु (2020)	निवडक मराठी अभिनेत्रींच्या ललितगद्यातील आत्मनिष्ठ आणि समाजनिष्ठ प्रवृत्तींचा शोध

- **संशोधन प्रकल्प:**

1. महाराष्ट्र राज्य साहित्य व संस्कृती मंडळ, मुंबई यांच्याकडून प्रकल्पलेखनासाठी रु. बारा लाख अनुदान प्राप्त. (कालावधी नोव्हेंबर 2017 ते ऑक्टोबर 2019)
प्रकल्प विषय : 'मराठी वाङ्मयीन नियतकालिकांतील काव्यसमीक्षा (स्वातंत्र्योत्तर कालखंड)'
2. यु. जी. सी.द्वारा अनुदानित दीर्घशोध प्रकल्प (Major Research Project) पूर्ण.
रु. 5,30,200/- अनुदान प्राप्त. (कालावधी दि. 1 फेब्रुवारी 2011 ते दि. 31 जुलै 2013)
प्रकल्प विषय : 'मराठी लेखिकांच्या कथा आणि कादंबरी लेखनातील स्त्रीप्रतिमा : एक अभ्यास' (सन 1975 ते 2005 या कालखंडातील गौरी देशपांडे, आशा बगे, सानिया व मेघना पेठे यांच्या लेखनाच्या विशेष संदर्भात).

- **संपादन कार्य :**

1. 'कविता-रती' या राष्ट्रीय स्तरावरील वाङ्मयीन द्वैमासिकाचे संपादक (जानेवारी 2017 पासून). तत्पूर्वी कार्यकारी संपादक म्हणून जानेवारी 2013 ते डिसेंबर 2016 आणि सहाय्यक संपादक म्हणून सप्टेंबर 2005 ते डिसेंबर 2012 या कालावधीत कार्यरत.
(‘कविता-रती’ (ISSN 2278-9243) हे द्वैमासिक विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या नियतकालिकांच्या UGC – CARE यादीत समाविष्ट)
2. सदस्य, संपादक मंडळ, इय्यता 10वी मराठी भाषा पाठ्यपुस्तक (कुमारभारती), महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे (2012-2013).

- **प्राप्त पुरस्कार :**

1. 'कविता-रती' या नियतकालिकाच्या संपादनकार्यासाठी मनोरमा प्रतिष्ठान, सोलापूर यांच्या वतीने दिला जाणारा 'मनोरमा राज्यस्तरीय साहित्यसेवा पुरस्कार 2014' प्राप्त. (रु. 5000 व सन्मानचिन्ह, दि. 25 डिसेंबर 2014).
2. 'स्त्रीलिखित साहित्य : संदर्भ आणि चिकित्सा' या संपादित ग्रंथास यशवंतराव दाते स्मृती संस्था, वर्धा यांच्या वतीने दिला जाणारा 'अंजनाबाई इंगळे तिगावकर स्त्रीवादी साहित्य पुरस्कार' प्राप्त. (रु. 10000 व सन्मानचिन्ह, दि. 01 फेब्रुवारी 2016).

• प्रकाशित लेखन :

अ) स्वतंत्र पुस्तके:

1. 'कविता: संदर्भ आणि दृष्टिकोन',
प्रका. अक्षरवाङ्मय प्रकाशन, पुणे, 14 फेब्रुवारी 2020. ISBN-978-93-84470-47-0.
2. 'शोध स्त्रीप्रतिमांचा',
प्रका. प्रशांत पब्लिकेशन, जळगाव, 24 फेब्रुवारी 2017. ISBN-978-93-82528-60-9.
3. "'कविता-रती'ची वाङ्मयीन कामगिरी (सन 1985 ते 2010)",
प्रका. विजय प्रकाशन, नागपूर, 16 जानेवारी 2014. ISBN- 978-81-7498-186-8.
4. "'कविता-रती'सूची (नोव्हेंबर 1985 ते डिसेंबर 2012)",
प्रका. अथर्व पब्लिकेशनस्, जळगाव, 03 मार्च 2013. ISBN-978-93-82795-18-6.
5. 'सहा कथाकार -एक अभ्यास'
प्रका. प्रशांत पब्लिकेशन, जळगाव, जून 2003.

आ) संपादित पुस्तके:

1. 'विंदा: मर्मशोध कवितेचा'(संपादन),
प्रका. सुजय प्रकाशन, धुळे, ऑक्टोबर 2018. ISBN-978-81-92828-4-5.
2. 'माझ्या वर्तमानाची नोंद: आकलन आणि अन्वयार्थ'(संपादन),
प्रका. अक्षरवाङ्मय प्रकाशन, पुणे, जानेवारी 2018. ISBN-978-93-84470-18-0.
3. 'स्त्रीलिखित साहित्य: संदर्भ आणि चिकित्सा'(संपादन),
प्रका. शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर, 11 जून 2015. ISBN-978-93-80617-29-9.
4. 'मध्ययुगीन साहित्य: अवलोकन आणि निरीक्षणे'(सहकार्याने संपादन),
प्रका. प्रशांत पब्लिकेशन, जळगाव, 08 फेब्रुवारी 2015. ISBN-978-93-85021-22-0.
5. 'बोलीभाषा संशोधनाच्या नव्या दिशा' (सहकार्याने संपादन)
प्रका. प्रशांत पब्लिकेशन, जळगाव, डिसेंबर 2012. ISBN-978-93-82414-31-5.
6. 'काव्यमुद्रा'- पंचवीस वर्षांतील 'कविता-रती'च्या अंकांतील निवडक कविता (संपादन आणि प्रस्तावना),
प्रका. संपादक, 'कविता-रती', धुळे, डिसेंबर 2010.
7. "'वाट तुडवताना'च्या शोधात" (संपादन),
प्रका. शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर, ऑक्टोबर 2008. ISBN-13 978-81-905857-1-2.

इ) 'कविता-रती' या नियतकालिकाचे संपादित अंक:

क्र.	वर्ष	अंक	अंकाचा तपशील	सहभाग
1.	20 व 21	6 व 1	सप्टेंबर-ऑक्टोबर व नोव्हेंबर-डिसेंबर 2005	सहाय्यक संपादक
2.	21	2 व 3	जानेवारी-फेब्रुवारी व मार्च-एप्रिल 2006	सहाय्यक संपादक
3.	21	4	मे-जून 2006	सहाय्यक संपादक
4.	21	5	जुलै-ऑगस्ट 2006	सहाय्यक संपादक
5.	21 व 22	6 व 1, 2	सप्टेंबर-ऑक्टोबर, नोव्हेंबर-डिसेंबर 2006, जानेवारी -फेब्रुवारी 2007	सहाय्यक संपादक
6.	22	3	मार्च- एप्रिल 2007	सहाय्यक संपादक
7.	22	4	मे - जून 2007	सहाय्यक संपादक
8.	22	5	जुलै - ऑगस्ट 2007	सहाय्यक संपादक
9.	22 व 23	6 व 1	सप्टेंबर - ऑक्टोबर, नोव्हेंबर-डिसेंबर 2007	सहाय्यक संपादक
10.	23	2, 3, 4	जानेवारी - फेब्रुवारी, मार्च- एप्रिल व मे - जून 2008	सहाय्यक संपादक
11.	23	5	जुलै - ऑगस्ट 2008	सहाय्यक संपादक
12.	23 व 24	6 व 1	सप्टेंबर - ऑक्टोबर व नोव्हेंबर-डिसेंबर 2008	सहाय्यक संपादक
13.	24	2	जानेवारी - फेब्रुवारी 2009	सहाय्यक संपादक
14.	24	3	मार्च- एप्रिल 2009	सहाय्यक संपादक
15.	24	4	मे - जून 2009	सहाय्यक संपादक
16.	24	5	जुलै - ऑगस्ट 2009	सहाय्यक संपादक
17.	24 व 25	6 व 1	सप्टेंबर - ऑक्टोबर व नोव्हेंबर-डिसेंबर 2009	सहाय्यक संपादक
18.	25	2	जानेवारी - फेब्रुवारी 2010	सहाय्यक संपादक
19.	25	3	मार्च- एप्रिल 2010	सहाय्यक संपादक
20.	25	4	मे - जून 2010	सहाय्यक संपादक
21.	25	5	जुलै - ऑगस्ट 2010	सहाय्यक संपादक
22.	25 व 26	6 व 1	सप्टेंबर - ऑक्टोबर व नोव्हेंबर-डिसेंबर 2010	सहाय्यक संपादक
23.	26	2	जानेवारी - फेब्रुवारी 2011	सहाय्यक संपादक
24.	26	3, 4	मार्च- एप्रिल, मे - जून 2011	सहाय्यक संपादक

25.	26	5	जुलै - ऑगस्ट 2011	सहाय्यक संपादक
26.	26 व 27	6 व 1	सप्टेंबर - ऑक्टोबर व नोव्हेंबर-डिसेंबर 2011	सहाय्यक संपादक
27.	27	2	जानेवारी - फेब्रुवारी 2012	सहाय्यक संपादक
28.	27	3	मार्च- एप्रिल 2012	सहाय्यक संपादक
29.	27	4, 5	मे - जून, जुलै - ऑगस्ट 2012	सहाय्यक संपादक
30.	27 व 28	6 व 1	सप्टेंबर - ऑक्टोबर व नोव्हेंबर-डिसेंबर 2012	सहाय्यक संपादक
31.	28	2	जानेवारी - फेब्रुवारी 2013	कार्यकारी संपादक
32.	28	3, 4	मार्च- एप्रिल व मे-जून 2013	कार्यकारी संपादक
33.	28	5	जुलै-ऑगस्ट 2013	कार्यकारी संपादक
34.	28 व 29	6 व 1	सप्टेंबर - ऑक्टोबर व नोव्हेंबर-डिसेंबर 2013	कार्यकारी संपादक
35.	29	2	जानेवारी - फेब्रुवारी 2014	कार्यकारी संपादक
36.	29	3	मार्च- एप्रिल 2014	कार्यकारी संपादक
37.	29	4, 5	मे-जून व जुलै-ऑगस्ट 2014	कार्यकारी संपादक
38.	29 व 30	6 व 1	सप्टेंबर - ऑक्टोबर व नोव्हेंबर-डिसेंबर 2014	कार्यकारी संपादक
39.	30	2	जानेवारी - फेब्रुवारी 2015	कार्यकारी संपादक
40.	30	3	मार्च- एप्रिल 2015	कार्यकारी संपादक
41.	30	4, 5	मे-जून व जुलै-ऑगस्ट 2015	कार्यकारी संपादक
42.	30 व 31	6 व 1	सप्टेंबर - ऑक्टोबर व नोव्हेंबर-डिसेंबर 2015	कार्यकारी संपादक
43.	31	2	जानेवारी - फेब्रुवारी 2016	कार्यकारी संपादक
44.	31	3, 4	मार्च- एप्रिल व मे-जून 2016	कार्यकारी संपादक
45.	31	5	जुलै-ऑगस्ट 2016	कार्यकारी संपादक
46.	31 व 32	6 व 1	सप्टेंबर - ऑक्टोबर व नोव्हेंबर - डिसेंबर 2016	कार्यकारी संपादक
47.	32	2, 3	जानेवारी - फेब्रुवारी व मार्च- एप्रिल 2017	कार्यकारी संपादक
48.	32	4	मे-जून 2017	संपादक
49.	32	5, 6	जुलै-ऑगस्ट व सप्टेंबर-ऑक्टोबर 2017	संपादक
50.	33	1	नोव्हेंबर-डिसेंबर 2017	संपादक
51.	33	2, 3	जानेवारी - फेब्रुवारी व मार्च- एप्रिल 2018	संपादक

52.	33	4	मे - जून 2018	संपादक
53.	33	5, 6	जुलै - ऑगस्ट, सप्टेंबर-ऑक्टोबर 2018	संपादक
54.	34	1	नोव्हेंबर- डिसेंबर 2018	संपादक
55.	34	2	जानेवारी – फेब्रुवारी 2019	संपादक
56.	34	3, 4	मार्च- एप्रिल व मे-जून 2019	संपादक
57.	34	5	जुलै - ऑगस्ट 2019	संपादक
58.	34 व 35	6 व 1	सप्टेंबर - ऑक्टोबर व नोव्हेंबर - डिसेंबर 2019	संपादक
59.	35	2	जानेवारी – फेब्रुवारी 2020	संपादक
60.	35	3, 4	मार्च- एप्रिल व मे-जून 2020	संपादक
61.	35	5, 6	जुलै - ऑगस्ट व सप्टेंबर - ऑक्टोबर 2020	संपादक
62.	36	1, 2	नोव्हेंबर - डिसेंबर 2020 व जानेवारी - फेब्रुवारी 2021	संपादक
63.	36	3, 4	मार्च- एप्रिल व मे-जून 2021	संपादक

ई) संपादित पुस्तके (अभ्यासमंडळाचा अध्यक्ष म्हणून केलेली):

1. 'ललितरंग' (संपादन, मराठी अभ्यासमंडळ, क. ब. चौ. उ. म. वि., जळगाव), प्रका. प्रशांत पब्लिकेशन, जळगाव, नोव्हेंबर 2020. ISBN-978-93-90483-28-0.
2. 'जीवनरंग' (संपादन, मराठी अभ्यासमंडळ, क. ब. चौ. उ. म. वि., जळगाव), प्रका. अक्षरवाङ्मय प्रकाशन, पुणे, ऑक्टोबर 2019. ISBN-978-93-84470-42-5.
3. 'कथारंग' (संपादन, मराठी अभ्यासमंडळ, क. ब. चौ. उ. म. वि., जळगाव), प्रका. प्रशांत पब्लिकेशन, जळगाव, जून 2019. ISBN-978-93-88769-91-4.
4. 'काव्यांकुर' (संपादन, मराठी अभ्यासमंडळ, क. ब. चौ. उ. म. वि., जळगाव), प्रका. प्रशांत पब्लिकेशन, जळगाव, नोव्हेंबर 2018. ISBN-978-93-88113-68-7.

उ) पुस्तकांतर्गत लेख :

1. 'बाबूराव बागूल यांचे कथालेखन', समाविष्ट – 'मानवतेचे दर्शन आणि बाबूराव बागूल', संपा. ऍड. नाना अहिरे, यळन प्रकाशन, नाशिक. मार्च 2018. पृ. 57-61.
2. 'शोषितांच्या वेदनेचा उद्गार', समाविष्ट – 'टाचाटिभ्याचे क्रांतिपर्व', संपा. महेंद्र कदम, अक्षरवाङ्मय प्रकाशन, पुणे, डिसेंबर 2017, पृ. 42-44. ISBN 978-93-84470-22-7.
3. 'नव्वदनंतरच्या नियतकालिकांतील समीक्षा', समाविष्ट – 'जागतिकीकरणानंतरचे मराठी साहित्य', संपा. नागनाथ कोत्तापल्ले, सायन पब्लिकेशन्स प्रा. लि., पुणे. एप्रिल 2017. पृ. 269-284. ISSN 978-93-81351-88-8.
4. "समाजशास्त्रीय समीक्षा: दृष्टिकोन आणि उपयोजन", समाविष्ट – 'समीक्षा: पध्दती आणि उपयोजन', संपा. वासुदेव वले, प्रशांत पब्लिकेशन, जळगाव, प्रथमावृत्ती : डिसेंबर 2016, पृ. 36-44. ISBN978-93-82414-24-7.
5. "खानदेश आणि आधुनिक मराठी कविता: काव्येतिहासातील लक्षणीय अनुबंधाचा शोध", समाविष्ट – 'खानदेश: साहित्य आणि संस्कृती', संपा. वासुदेव वले, प्रशांत पब्लिकेशन, जळगाव, प्रथमावृत्ती : नोव्हेंबर 2016, पृ. 76-97. ISBN 978-93-82414-39-1.
6. "काव्यसंस्कृती आणि मराठी वाङ्मयीननियकालिके", समाविष्ट – 'मराठी वाङ्मयीन नियकालिकांचे साहित्यप्रवाहांना योगदान', संपा. तुषार चांदवडकर, प्रशांत पब्लिकेशन, जळगाव, प्रथमावृत्ती : 16 ऑक्टोबर 2015, पृ. 68-81. ISBN 978-93-85019-57-9.

7. “जागतिकीकरण आणि वाङ्मयीन नियकालिकांतील कविता”, समाविष्ट – ‘जागतिकीकरणाचा मराठी भाषा व साहित्यावरील प्रभाव’, संपा. वासुदेव वले, प्रशांत पब्लिकेशन, जळगाव, प्रथमावृत्ती : 13 डिसेंबर 2014. पृ. 222-236. ISBN 978-93-85019-26-5.
8. “स्त्रियांचे कथा आणि कादंबरीलेखन: शोध स्त्रीप्रतिमेचा”, समाविष्ट – ‘स्त्रीवादी साहित्य: नवी दिशा आणि आव्हाने’, संपा. विनोद उपर्वट, सम्यकता प्रकाशन, धुळे, प्रथमावृत्ती : सप्टेंबर 2014, पृ. 54-71. ISBN 978-93-83429-26-4.
9. “‘कविता-रती’तील अनुवादित कविता”, समाविष्ट – ‘अनुवादमीमांसा’, संपा. केशव तुपे, साक्षात प्रकाशन, औरंगाबाद, आवृत्ती पहिली : जून 2012, पृ. 174-181. ISBN 978-93-92210-04-4.
10. “‘वाट तुडवताना’तील व्यक्तिदर्शन”, समाविष्ट- ‘उत्तम कांबळे यांचे साहित्य’, संपा. शैलेश त्रिभुवन, डायमंड पब्लिकेशन, पुणे, डिसेंबर 2010, पृ. 69-75. ISBN 978-81-8483-353-9.
11. कुसुमाग्रजांच्या पाच कवितांची रसग्रहणे (पाच लेख), समाविष्ट – ‘विशाखा : एक परिशीलन’, संपा. पी. विठ्ठल, चिन्मय प्रकाशन, औरंगाबाद, फेब्रुवारी 2007, पृ. 102-111.

ऊ) नियतकालिकांमधून प्रकाशित लेख :

1. ‘गांधीवाद आणि मराठी कविता’, **प्रतिष्ठान**, जुलै-ऑगस्ट 2019, पृ. 40-63.
2. ‘मूल्यात्म न्हासपर्वाची भेदक अभिव्यक्ती’, **मुक्त शब्द**, सप्टेंबर 2018, पृ. 46-53. ISSN 2347-3150.
3. ‘महात्मा फुले यांच्या विचारांचा मराठी कवितेवरील प्रभाव’, **नवाक्षर दर्शन**, एप्रिल ते जून 2018, पृ. 28- 48. ISSN 2319-6467.
4. ‘आत्मचरित्र: माणूस होण्याची व जाणून घेण्याची प्रक्रिया’, **नव अनुष्टुभ**, जानेवारी-फेब्रुवारी 2018, पृ. 16-19.
5. ‘समकालीन जगण्याचा करुणार्त अंतःस्वर’, **आशय**, ऑक्टोबर ते डिसेंबर 2017, पृ. 35-38.
6. ‘कविता-रती’, **समदा**, दिवाळी 2017, पृ. 100-102.
7. ‘कविता: कवीच्या व्यक्तिमत्त्वाचा आवाज’, **वाघूर**, दिवाळी 2017, पृ. 205-207.
8. ‘नव्या स्त्रीप्रतिमेचा शोध’, **मुक्त शब्द**, जुलै 2017, पृ. 35-41. ISSN 2347-3150.

9. 'मूल्यगर्भ काव्यात्म अभिव्यक्ती', **परिवर्तनाचा वाटसरु**, 01 ते 15 जुलै 2017, पृ.16-30. ISSN 2250-3145.
10. 'मानवी संवेदना आणि विवेक यांच्या उन्नत प्रवासाची मूल्यगर्भ काव्यात्म अभिव्यक्ती', **परिवर्तनाचा वाटसरु**, 16 ते 28 फेब्रुवारी 2017, पृ. 46-53. ISSN 2250-3145.
11. 'श्रमसंस्कृती आणि गेल्या पंचवीस वर्षांतील मराठी कविता', **समाज प्रबोधन पत्रिका**, जानेवारी-मार्च 2017, पृ. 33-41. ISSN 0973-2845.
12. 'भवताल, जगणं आणि कविता' (भाषण), **अक्षरपेरणी**, जाने.-मार्च 2017, पृ. 36-41.
13. 'मानवी मूलबंधाचा शोध घेणारी समकालीन जगण्याची अभिव्यक्ती', **परिवर्तनाचा वाटसरु**, 16 ते 28 फेब्रुवारी 2017, पृ. 46-53. ISSN 2250-3145.
14. "'अभिधा-अभिधानंतर'मधील काव्यसमीक्षा", **नवाक्षर दर्शन**, ऑक्टोबर ते डिसेंबर 2016, पृ. 20- 27. ISSN 2319-6467.
15. "धग असतेच आसपास (कल्पना दुधाळ)", **परिवर्तनाचा वाटसरु**, 01 ते 15 सप्टेंबर 2016, पृ. 47-56. ISSN 2250-3145.
16. "कविता-रतीचे संपादन: दृष्टी आणि दृष्टिकोन", **शब्द रुची**, सप्टेंबर 2016, पृ. 64-75.
17. "आधुनिक मराठी कवयित्री आणि अनुराधा पाटील", **मुक्त शब्द**, ऑगस्ट 2016, पृ. 35-41. ISSN 2347-3150.
18. "बदलते सामाजिक संदर्भ आणि कवितेचे अध्यापन", **सर्वधारा**, जुलै ते सप्टेंबर 2016, पृ. 14-21. ISSN 2249-3034.
19. "सानिया यांच्या कथेतील स्त्रीप्रतिमा", **सर्वधारा**, ऑक्टोबर ते डिसेंबर 2015, पृ. 34-39. ISSN 2249-3034.
20. "कविता-रती: आधुनिक मराठी कवितेचा दस्तऐवज", **वाघूर**, दिवाळी अंक 2015, पृ. 4-10,11.
21. "स्त्रियांचे कथा आणि कादंबरीलेखन: शोध स्त्रीप्रतिमेचा", **Educreator Research Journal**, Vol. II, Issue I, July 2015, p. nos. 115-124. ISSN 2394-8550.
22. "New Woman in Vaidehi's 'Soliloquies of Saugandhi'", **International Journal of Multidisciplinary Approach and Studies**, Vol. 02, No. 02, March-April 2015. p. nos. 192-196. ISSN 2348-537X.
23. "मराठी काव्यसमीक्षा (सन 1947 ते 1960)", **प्रतिष्ठान**, मे-जून 2015, पृ. 51-57.

24. “मराठी काव्यसमीक्षा (सन 1947 ते 1960)”, **Critical Enquiry**, Vol. VI, Issue IV, ऑक्टोबर ते डिसेंबर 2014, पृ. 26-36. ISSN 0975-0096.
25. “खानदेशातील आधुनिक कविपरंपरा”, **लोकमत, दिवाळी अंक 2014**, पृ. 121-130.
26. “‘दृश्यांचा ढोबळ समुद्र’ (प्रज्ञा दया पवार)– समकालीन जीवनानुभवांची मूल्यगर्भ काव्याभिव्यक्ती”, **नव अनुष्टुभ**, जानेवारी-फेब्रुवारी 2014, पृ. 49-54.
27. ‘एका मर्मज्ञ वाङ्मयाध्यापकाचे चिंतनसंचित’, **महाराष्ट्र साहित्य पत्रिका**, जानेवारी ते मार्च 2014, पृ. 39-42.
28. “‘बाप-लेक या हृद्य भावबंधाची जगण्याच्या ताणतणावांतून झालेली सच्ची अभिव्यक्ती’, **प्रतिष्ठान**, नोव्हेंबर-डिसेंबर 2013, पृ. 29-34.
29. ‘नागनाथ कोत्तापल्ले यांचे समीक्षात्मक लेखन’, **भाषाभान**, ऑक्टोबर 2012 ते मार्च 2013, पृ. 07-16. ISSN 2229 – 5704.
30. ‘तौलनिक साहित्याभ्यासपध्दती’, **पंचधारा**, एप्रिल ते जून 2013, पृ. 06-15.
31. ‘अनुष्टुभ’ आणि ‘कविता-रती’, **ललित**, मे 2013, वाङ्मयीन नियतकालिके विशेषांक, पृ. 77-88.
32. ई-साहित्य संमेलन 2013, www.uniquefeatures.com या संकेतस्थळावर ‘कविता-रती’ या नियतकालिकासंबंधी लेख प्रकाशित - फेब्रुवारी 2013.
33. ‘नागनाथ कोत्तापल्ले यांचे समीक्षात्मक लेखन’, **भूमी**, जानेवारी-मार्च 2013, डॉ. नागनाथ कोत्तापल्ले विशेषांक, पृ. 93-107. ISSN 2319-3646.
34. ‘मराठी वाङ्मयीन नियतकालिके आणि मराठी कविता’, **ललित**, फेब्रुवारी 2013, कविता विशेषांक, पृ. 89 – 101.
35. ‘नव्वदनंतरच्या वाङ्मयीन नियत-अनियतकालिकांतील कविता’, **अक्षरयात्रा (अखिल भारतीय मराठी साहित्य महामंडळाचे वार्षिक मुखपत्र)**, 2012-2013, पृ. 101-120.
36. ‘मराठी वैचारिक साहित्याची सद्यःस्थिती: एक अवलोकन’, **परिवर्तनाचा वाटसरु**, अंक 16 ते 31 डिसेंबर 2012, पृ. 61- 63. ISSN 2250-3145.
37. ‘मराठी भाषेचे संवर्धित भवितव्य: काही दिशा’, **नवभारत**, जानेवारी 2012, पृ. 34-36.

38. “‘कवितेचा शोध’ (वसंत पाटणकर) – काव्यविषयक मर्मदृष्टी आणि विवेकी भान प्राप्त करून देणारी मूलगामी सैध्दांतिक काव्यसमीक्षा”, **कविता-रती**, सप्टेंबर ते डिसेंबर 2011, पृ.98-109. ISSN 2278-9243.
39. “‘कविता-रती’तील अनुवादित कविता”, **भाषाभान**, जानेवारी ते जून 2011, पृ.67-70.ISSN 2229-5704.
40. “‘सत्यशोधक’ (गो. पु. देशपांडे) : मूल्यगर्भ वैचारिकतेचा नाट्याविष्कार”, **सक्षम समीक्षा**, एप्रिल ते जून 2011, पृ. 41-42,45. ISSN 2231-4377.
41. “समकालीन जगण्याची मार्मिक आणि भेदक अभिव्यक्ती (‘माझ्या वर्तमानाचीनोंद’-पी.विठ्ठल)”, **कविता-रती**, मार्च ते जून 2011, पृ. 41-45. ISSN 2278-9243.
42. “समकालीन मराठी काव्याच्या आशयकक्षा रुंदावणारी कविता (‘सिझर कर म्हणते माती’ – कल्पना दुधाळ)”, **कविता-रती**, जानेवारी-फेब्रुवारी 2011, पृ. 35-39. ISSN 2278-9243.
43. ‘नागनाथ कोत्तापल्ले यांचे काव्यसमीक्षात्मक लेखन’, **अक्षरगाथा**, जानेवारी ते मार्च 2011, पृ. 30-37. ISSN 0976-2957.
44. “‘बोली : भाषा, समाज व संस्कृती’ (कैलास सार्वेकर) - भाषिक अभ्यासाच्या विविधांगी दिशांचा शोध”, **प्रतिष्ठान**, जुलै - ऑगस्ट 2010, पृ. 63-64.
45. ‘तौलनिक साहित्याभ्यासपध्दती’, **आमची श्रीवाणी**, फेब्रुवारी ते सप्टेंबर 2010, पृ. 42-52. ISSN 0971-6955.
46. ‘कुणीच कसे बोलत नाही’ (अशोक कोतवाल), **नव अनुष्टुभ**, नोव्हेंबर – डिसेंबर 2009, पृ. 49-52.
47. ‘केशव सखाराम देशमुख यांच्या कवितेतील बाप’, **ऊर्मी**, ऑक्टोबर ते डिसेंबर 2009, पृ. 29-31.
48. “‘वाट तुडवताना’तील व्यक्तिदर्शन”, **सर्वधारा**, जुलै - ऑगस्ट 2009, पृ.28-35. ISSN 2249-3034.
49. “बळीराजाच्या दुर्दशेचा पत्ररूप आविष्कार (‘पंतप्रधानास पत्र’ - अरुण शेवते)”, **कविता-रती**, मे - जून 2009, पृ. 37-40. ISSN 2278-9243.
50. “कृषिजन संस्कृतीच्या सत्त्वसंपन्नतेची पृथगात्म अभिव्यक्ती (‘रूप अरुपाचे’ –अशोक नीळकंठ सोनवणे)”, **कविता-रती**, मार्च - एप्रिल 2009, पृ. 32-36. ISSN 2278-9243.

51. 'रा.ग. जाधवकृत दलित काव्यसमीक्षा', **कविता-रती**, जानेवारी ते जून 2008, पृ. 68-74. ISSN 2278-9243.
52. "राय कृष्णकर, रुबाई आणि 'उत्तररात्र'", **कविता-रती**, सप्टेंबर ते डिसेंबर 2007, पृ. 108-117. ISSN 2278-9243.
53. 'बाबुराव बागूल यांचे कथालेखन', **अनादि**, एप्रिल ते जून 2007, पृ. 19-23.
54. 'आयडियल स्टेटच्या हृदयीबाहेरून' (सिध्दार्थ तांबे), **अस्मितादर्श**, एप्रिल ते जून 2007, पृ. 34-36.
55. "'छाया' (दत्तप्रसाद दाभोळकर) : प्रकाशवाटेवरील पथिकाचा जीवनसन्मुख काव्यप्रवास", **कविता-रती**, मे - जून 2007, पृ. 29-35. ISSN 2278-9243.
56. "दलित कवितेच्या अंतरंगाचे सजग भान ('दलित कविता' - म. सु. पाटील)", **कविता-रती**, सप्टेंबर ते डिसेंबर 2006 व जानेवारी - फेब्रुवारी 2007, पृ. 151-156. ISSN 2278-9243.
57. "'बालकवींचे काव्यविश्व'(डॉ. म. सु. पाटील) : बालकवींच्या काव्यावरील समीक्षेची वेगळी वाट", **कविता-रती**, सप्टेंबर ते डिसेंबर 2006 व जानेवारी - फेब्रुवारी 2007, पृ. 143-150. ISSN 2278-9243.
58. "'भालचंद्र नेमाडे यांची कविता' (डॉ.किशोर सानप) : एक आकलन", **कविता-रती**, जुलै-ऑगस्ट 2004, पृ.22-24. ISSN 2278-9243.
59. 'कथाकार जी. ए. कुलकर्णी यांच्या कथा', **साहित्यसूची**, जून 2003, पृ. 44-46.

ॠ) प्रस्तावना, नोंद, मुलाखत व अन्य लेखन :

1. प्रस्तावना, समाविष्ट – 'सिंधुदुर्गातील आजची कविता', संपा. वैभव साटम, प्रभा प्रकाशन, कणकवली. प्रथमावृत्ती : १८ जुलै २०२१. पृ. 5-11.
2. प्रस्तावना, समाविष्ट – 'बिजवाई' (कवितासंग्रह), कैलास सार्वेकर, प्रशांत पब्लिकेशन, जळगाव, प्रथमावृत्ती: फेब्रुवारी 2018, पृ. 11-17. ISBN 978-93-80638-58-4.
3. प्रस्तावना, समाविष्ट – 'खानदेशचे मराठी साहित्य – कवी आणि कविता', संपा. शिरीष पाटील व इतर, प्रशांत पब्लिकेशन, जळगाव, प्रथमावृत्ती : सप्टेंबर 2015, पृ. 10-34. ISBN 978-93-85019-38-8.
4. प्रस्तावना, समाविष्ट - 'ठसे बदललेल्या मुक्कामावरून' (कवितासंग्रह), विनायक येवले, काव्याग्रह प्रकाशन, वाशीम, 2015.

5. 'झोंबी' : नाटय अभिवाचन संहिता, समाविष्ट - "'झोंबी' विविध परिमाणे", संपा. कैलास सार्वेकर, प्रतिभास प्रकाशन, परभणी, मार्च 2012, पृ.95-110. ISBN 87615-95-8.
6. 'कवी संतोष पवार यांची मुलाखत', समाविष्ट - 'झडती पिढीपेस्तर प्यादेमातची', संपा. शिरीष पाटील, एल. जी. सोनवणे, प्रशांत पब्लिकेशन्स, जळगाव, जानेवारी 2012, पृ.120-144. ISBN 978-93-81546-47-5.
7. मधुकर वाकोडे यांच्या वाङ्मयीन कर्तृत्वासंबंधी नोंद, समाविष्ट - 'सुवर्णमहोत्सवी महाराष्ट्र', संपा. साहेब खंदारे व इतर, लोकविद्या प्रकाशन, परभणी, 2010, पृ. 206-207. ISBN 81-89730-10-X.
8. बहिणाबाई चौधरी आणि पुरुषोत्तम पाटील यांचे जीवन व वाङ्मयीन कर्तृत्व यांसंबंधी नोंदी, समाविष्ट - 'आधुनिक महाराष्ट्राची जडणघडण शिल्पकार चरित्रकोश' - साहित्य खंड, संपा. सुभाष भेंडे व इतर, प्रका. साप्ताहिक विवेक, मुंबई 2009, पृ. 201-204; 375-377. ISBN 978-81-908962-1-4.

ल) अभ्यासक्रमांसाठी पुस्तक लेखन :

1. यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक यांच्या एम. ए. मराठी अभ्यासक्रमासाठी 'गीतलेखन' या पुस्तकाचे लेखन.
2. यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक यांच्या एम. ए. मराठी अभ्यासक्रमासाठी 'संशोधन शास्त्र' या अभ्यासपत्रिकेसाठी 'संशोधन पध्दती' या पुस्तकाचे लेखन.
3. उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या दूरस्थ शिक्षण विभागाच्या एम. एम. मराठी भाग एक या वर्गाच्या अभ्यासक्रमावरील पुस्तकांसाठी लेखन (मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी व लेखकाचा अभ्यास: विंदा करंदीकर).

ऐ) वृत्तपत्रांमधून प्रकाशित लेख :

1. 'खान्देशचा सामाजिक दस्ताऐवज', **दै. महाराष्ट्र टाईम्स**, रविवार, दि. 05/02/2017, पृ. 8.
2. 'समकालीन जगण्याचा करुणार्त अंतःस्वर', **दै. लोकसत्ता**, लोकरंग, दि. 06/11/2016, पृ. 4.
3. 'वाचावे ते आपणच...', **दै. लोकमत**, दि. 03/10/2015.
4. 'शब्दभान जागवा रे', **दै. लोकमत**, दि. 22/08/2015.
5. **दैनिक 'सकाळ'च्या 'गुड मॉर्निंग' सदरासाठी लेखन**- दर पंधरा दिवसांनी. (14/01/2014, 29/01/2014, 07/02/2014, 22/02/2014, 06/03/2014, 16/03/2014)
6. 'स्त्रीमुक्तीसाठी बाबासाहेबांचे कार्य', **दै. लोकमत**, विशेष पुरवणी, दि. 14/04/2013.

7. 'मराठी भाषेचे भवितव्य: काही दिशा,काही सूत्रे', **दै. लोकसत्ता**, लोकरंग पुरवणी, दि. 24/02/2013, पृ. 3,7.
8. 'स्त्री समस्येची सखोल जाणीव', **दै. लोकमत**, दि.08/01/2012, पृ.4.
9. 'एका मासिकाची चळवळ', **दै. प्रहार (मुंबई)**, कोलाज, रविवार, दि.19/12/2010, पृ.5.
10. 'खानदेशातील कवींची मांदियाळी', **दै.लोकमत**, दि.23/11/2008.
11. 'ध्येयवादी ज्ञानतपस्वीला (मा. य. वैद्य) कृतज्ञ सलाम', **दै. सकाळ**, दि. 24/02/2008.
12. 'गांधीविचारांचे साररूपाने मर्म उलगडणारे जनसंवादी लेखन', **दै. लोकमत**, मंथन पुरवणी, रविवार, दि.01, 08/07/2007.
13. 'पुपाजी: व्रतस्थ जीवनसाधना', **दै. लोकमत**, दि.03/03/2007.
14. 'सानेगुरुजींच्या साहित्यातील संस्कारमूल्य', **दै. लोकमत**, दि.24/12/2004.
15. 'निरपेक्ष मनाचं साक्षेपी आत्मनिवेदन ('निरपेक्ष': प्र. दा. दलाल)', **दै. आपला महाराष्ट्र**, दि. 25/04/2004.
16. 'सुजाण पालकत्व म्हणजे काय?', **दै. आपला महाराष्ट्र**, दि. 10/08/2002.
17. 'चर्चासत्राच्या निमित्ताने', **दै. लोकमत**, दि.06/08/2002.
18. 'असा लेखक (जयवंत दळवी) होणे नाही !', **दै. आपला महाराष्ट्र**, दि.16/09/2001.

ऐ) अन्य लेख :

1. '...रिश्तां का इल्जाम ना दो !', **समाविष्ट - 'मध्ययुगीन साहित्य : अवलोकन आणि निरीक्षण'**, संपादन : डॉ. सतीश बडवे, डॉ. शिरीष पाटील, डॉ. आशुतोष पाटील, डॉ. जितेंद्र गिरासे, प्रशांत पब्लिकेशन, जळगाव, प्रथमावृत्ती : 08 फेब्रुवारी 2015.ISBN-978-93-85021-22-0.
2. 'मौखिक अनुवाद', **युवास्पंदन** (विद्यापीठ विद्यार्थी नियतकालिक),फेब्रुवारी 2009,पृ. 15-16.
3. 'लेखनकलेतील संधी', **युवास्पंदन** (विद्यापीठ विद्यार्थी नियतकालिक),ऑगस्ट 2008,पृ.15-16.

ओ) डॉ. आशुतोष पाटील संपादित 'काव्यमुद्रा' या पुस्तकासंबंधी प्रकाशित लेखन :

1. "'काव्यमुद्रा' : साक्षेपी संपादन", डॉ. महेंद्र कदम, **अक्षरगाथा** , जुलै 2012, पृ. 66-69.
2. "ग्रंथार्थ - 'कविता-रती'ची रूपेरी 'काव्यमुद्रा'", श्याम पाडेकर, **दै. गावकरी**, आस्वाद पुरवणी, रविवार,दि. 21/08/2011, पृ. 71.
3. "टिपण : स्वागत 'काव्यमुद्रा'चे", डॉ. मनोज तायडे, **सर्वधारा**, जुलै ते सप्टेंबर 2011, पृ. 26-29.
4. "दृष्टिक्षेप : 'काव्यमुद्रा'", सुहासिनी कीर्तिकर, ललित, ऑगस्ट 2011, पृ. 62-63.
5. "पुस्तक परिचय : 'काव्यमुद्रा'(गत पंचवीस वर्षातील मराठी कवितेचा प्रवास)", सदानंद डबीर, **रुची**, जून 2011, पृ. 19-20.
6. "निवडक नवे : 'काव्यमुद्रा'", **महाराष्ट्र साहित्य पत्रिका**, एप्रिल ते जून 2011, पृ. 71.

औ) पुस्तकांचा अभ्यासक्रमांमध्ये संदर्भग्रंथ म्हणून समावेश :

1. 'कविता-रतीची वाङ्मयीन कामगिरी' हे पुस्तक शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापर यांच्या एम. ए. द्वितीय वर्षातील चतुर्थ सत्राच्या अभ्यासक्रमातील क्र. 12.4 'ग्रंथ-इतिहास' या अभ्यासपत्रिकेसाठी संदर्भग्रंथ म्हणून नेमण्यात आलेले आहे. (जून 2017 पासून)
2. 'शोध स्त्रीप्रतिमांचा' आणि 'स्त्रीलिखित साहित्य: संदर्भ आणि चिकित्सा' ही दोन पुस्तके स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड यांच्या भाषा, वाङ्मय व संस्कृती संकुलातील एम. ए. मराठी द्वितीय वर्षातील चतुर्थ सत्राच्या अभ्यासक्रमातील एम आर १५.३ 'स्त्रियांचे लेखन' या अभ्यासपत्रिकेसाठी संदर्भग्रंथ म्हणून नेमण्यात आलेली आहेत. (जून 2016 पासून)
3. 'शोध स्त्रीप्रतिमांचा' आणि 'स्त्रीलिखित साहित्य: संदर्भ आणि चिकित्सा' ही दोन पुस्तके उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव यांच्या संलग्नित महाविद्यालयांमधील एम. ए. मराठी प्रथम वर्षातील सत्र एक या वर्गाच्या 'स्त्रीवादी साहित्य' या अभ्यासपत्रिकेसाठी संदर्भग्रंथ म्हणून नेमण्यात आलेली आहेत. (जून 2017 पासून)

• **चर्चासत्रे/परिषदा/कार्यशाळा/अन्य उपक्रम :**

अ) चचासत्रे, कार्यशाळा, आदी उपक्रमांचे आयोजन :

1. समन्वयक, मराठी भाषा गौरव दिन कार्यक्रम, कबचौ उमवि, जळगाव (27 फेब्रुवारी 2021).
2. समन्वयक, उपक्रम – 'मराठी भाषा संवर्धन पंधरवडा', मराठी विभाग, भाषा अभ्यास प्रशाळा व संशोधन केंद्र (14 ते 28 जानेवारी 2021).
3. समन्वयक, मराठी भाषा गौरव दिन कार्यक्रम, कबचौ उमवि, जळगाव (27 फेब्रुवारी 2020).
4. समन्वयक, मातृभाषा दिन, भाषा अभ्यास प्रशाळा व संशोधन केंद्र (21 फेब्रुवारी 2020).
5. समन्वयक, उपक्रम – 'मराठी भाषा संवर्धन पंधरवडा', मराठी विभाग, भाषा अभ्यास प्रशाळा व संशोधन केंद्र (01 ते 15 जानेवारी 2020).
6. Co-ordinator, Refresher Course in Indian and Foreign Languages, UGC-HRDC, SPPU, Pune. (11-24 Nov. 2019).
7. समन्वयक, मराठी भाषा गौरव दिन उपक्रम, भाषा अभ्यास प्रशाळा व संशोधन केंद्र (27 फेब्रुवारी 2019).
8. कवयित्री बहिणाबाई चौधरी अध्ययन व संशोधन केंद्र आणि मराठी विभाग, भाषा अभ्यास प्रशाळा व संशोधन केंद्र यांच्या संयुक्त विद्यमाने महाराष्ट्र राज्य साहित्य व संस्कृती

- मंडळाकडून प्राप्त अनुदानातून विद्यार्थिनींसाठी 'नवोदितांसाठी कवितालेखन मार्गदर्शन' कार्यशाळेचे आयोजन (दि. 12 फेब्रुवारी 2019).
9. समन्वयक, उपक्रम – 'मराठी भाषा संवर्धन पंधरवडा', मराठी विभाग, भाषा अभ्यास प्रशाळा व संशोधन केंद्र, उ.म.वि., जळगाव (01 ते 15 जानेवारी 2018).
  10. कवयित्री बहिणाबाई चौधरी यांच्या स्मृतिदिनानिमित्त कवयित्री बहिणाबाई चौधरी अध्ययन व संशोधन केंद्राच्या वतीने 'संवाद कवीशी' या कार्यक्रमांतर्गत प्रख्यात कवी इंद्रजित भालेराव यांच्या व्याख्यानाचे आयोजन (03 डिसेंबर 2018).
  11. सचिव, मराठी भाषा गौरव दिन उपक्रम, उ. म. वि., जळगाव (27 फेब्रुवारी 2017).
  12. समन्वयक, मातृभाषा दिन कार्यक्रम, भाषा अभ्यास प्रशाळा व संशोधन केंद्र, उ.म.वि., जळगाव (दि. 21 फेब्रुवारी 2017).
  13. समन्वयक, उपक्रम – 'मराठी भाषा संवर्धन पंधरवडा', मराठी विभाग, भाषा अभ्यास प्रशाळा व संशोधन केंद्र, उ.म.वि., जळगाव (01 ते 15 जानेवारी 2017).
  14. कवयित्री बहिणाबाई चौधरी अध्ययन व संशोधन केंद्राच्या वतीने 'संवाद कलावंताशी' या नागराज मंजुळे यांच्या कार्यक्रमाचे आयोजन (14 मार्च 2016).
  15. समन्वयक, मराठी भाषा गौरव दिन उपक्रम (दि. 27 फेब्रुवारी 2016).
  16. समन्वयक, मातृभाषा दिन कार्यक्रम (दि. 21 फेब्रुवारी 2016).
  17. समन्वयक, उपक्रम – 'मराठी भाषा संवर्धन पंधरवडा', मराठी विभाग, भाषा अभ्यास प्रशाळा व संशोधन केंद्र, उ. म. वि., जळगाव (01 ते 15 जानेवारी 2016).
  18. समन्वयक, कार्यशाळा – 'मराठी भाषा व साहित्य : संशोधन पध्दती', मराठी विभाग, भाषा अभ्यास प्रशाळा व संशोधन केंद्र, उ. म. वि., जळगाव (09, 10 ऑक्टोबर 2015).
  19. समन्वयक, राष्ट्रीय चर्चासत्र – 'वाङ्मयीन सर्जनशीलता आणि संहितालेखन', मराठी विभाग, भाषा अभ्यास प्रशाळा व संशोधन केंद्र, उ. म. वि., जळगाव (10, 11 मार्च 2015).
  20. समन्वयक, मराठी भाषा गौरव दिन उपक्रम (दि. 28 फेब्रुवारी 2015).
  21. समन्वयक, परिसंवाद – 'मराठी भाषाविकास धोरण', मराठी विभाग, भाषा अभ्यास प्रशाळा व संशोधन केंद्र, उ.म.वि., जळगाव (12 फेब्रुवारी 2015).
  22. समन्वयक, राष्ट्रीय चर्चासत्र – 'वाङ्मयेतिहास पुनर्लेखन', साहित्य अकादेमी व मराठी विभाग, भाषा अभ्यास प्रशाळा व संशोधन केंद्र, उ. म. वि., जळगाव (10, 11 जानेवारी 2014).
  23. समन्वयक, नेट-सेट मार्गदर्शन वर्ग (मराठी), उ. म. वि., जळगाव (05 ते 14 डिसेंबर 2012, 05 ते 15 मार्च 2013).
  24. समन्वयक, राष्ट्रीय चर्चासत्र – 'बोलीभाषा संशोधनाच्या नव्या दिशा', मराठी विभाग, भाषा अभ्यास प्रशाळा व संशोधन केंद्र, उ. म. वि., जळगाव (28 डिसेंबर 2012).
  25. समन्वयक, राष्ट्रीय चर्चासत्र - 'मराठीतील स्त्रियांचे साहित्य', तौलनिक भाषा व वाङ्मय विभाग, उ. म. वि., जळगाव (5-6 मार्च 2012).

26. समन्वयक, 'भाषा व साहित्याच्या विद्यार्थ्यांना नोकरी-व्यवसायाच्या संधी' कार्यशाळा (9 फेब्रु. 2008, 18 फेब्रु. 2009, 28 जाने. 2011).
27. समन्वयक, जपानी भाषा प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम उ. म. वि., जळगाव (2008-2010).

आ) उद्घाटक/सत्राध्यक्ष/बीजभाषक/विषयतज्ज्ञ/प्रमुख अतिथी :

1. प्रमुख वक्ते, रयत शिक्षण संस्थेचे रा. ब. बोरावके महाविद्यालय, श्रीरामपूर यांनी आयोजित केलेल्या वेबिनारमध्ये 'साहित्य संशोधनाच्या नव्या दिशा' या विषयावर व्याख्यान. २९ ऑक्टोबर २०२०.
2. प्रमुख वक्ते - 'साहित्याच्या पारावर' या ग्रंथाली, मुंबई यांच्या ऑनलाईन कार्यक्रमात 'गतकाळाची गाज' (नीलिमा गुंडी) या पुस्तकावर भाष्य २३ ऑक्टोबर २०२०.
3. निमंत्रित वक्ता, वाचनप्रेरणा दिन कार्यक्रम, संगणकशास्त्र प्रशाळा, कबचौ उमवि, जळगाव. १५ ऑक्टोबर २०२०.
4. उद्घाटक, तृतीय वर्ष कला सीबीसीएस नवीन अभ्यासक्रमावरील चर्चासत्र, एम. एम. महाविद्यालय, पाचोरा. २९ ऑगस्ट २०२०.
5. समारोप अध्यक्ष, राष्ट्रीय वेबिनार - 'मूल्यात्म समाजघडणीत साहित्याची भूमिका', पिंपळनेर महाविद्यालय. ०७ ऑगस्ट २०२०.
6. उद्घाटक, राज्यस्तरीय वेबिनार, 'गुगल क्लासरूमचा अध्यापनातील वापर', विमलबाई महाविद्यालय, साक्री. २३ जुलै २०२०.
7. प्रमुख वक्ते - 'समकालीन मराठी काव्यसमीक्षा', श्रीव्यंकटेश महाविद्यालय, देऊळगावराजा, जि. बुलढाणा आणि मराठी विभाग, संत गाडगेबाबा विद्यापीठ, अमरावती यांच्या विद्यमाने आयोजित चर्चासत्र २७ जून २०२०.
8. प्रमुख वक्ते - ऑनलाईन संशोधन कार्यशाळा, धनदाई महाविद्यालय, अमळनेर. ०२ जून २०२०.
9. ऑनलाईन परिसंवादात निमंत्रित - 'स्मरणांजली': डॉ. म. सु. पाटील ३१ मे २०२०.
10. वेबिनार बीजभाषण - 'खानदेशातील मराठी साहित्य', अण्णासाहेब बेंडाळे महिला महाविद्यालय, जळगाव. २७ मे २०२०.
11. ऑनलाईन व्याख्यान - 'साहित्याचे भान', प्राध्यापक प्रबोधिनी, आर. सी. पटेल महाविद्यालय, शिरपूर. १३ मे २०२०.
12. Chief Guest, Valedictory Function, International Seminar on 'Dalit Literature in Indian Languages' organized by Dept. of Modern Indian Languages, Aligarh Muslim University, Aligarh, Uttar Pradesh (29 Feb. 2020).
13. अध्यक्ष, परिसंवाद - 'काव्यसंस्कृती आणि समकालीन कविता', सह्याद्री कला, साहित्य व संस्कृती प्रतिष्ठान आयोजित 'कविता महोत्सव २०१९', मराठवाडा साहित्य परिषद, औरंगाबाद (०८ डिसेंबर २०१९).

14. अध्यक्ष, परिसंवाद – ‘साहित्य समीक्षा: नवे दृष्टिकोन’, राष्ट्रीय चर्चासत्र, जयहिंद शैक्षणिक ट्रस्टचे झु. भि. पाटील महाविद्यालय, धुळे. (०७ डिसेंबर २०१९).
15. उद्घाटक, वाङ्मयमंडळ, म. गांधी शिक्षण संस्थेचे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, चोपडा (०७ ऑक्टोबर २०१९).
16. उद्घाटक, पुस्तक प्रदर्शन, मूळजी जेठा महाविद्यालय, जळगाव (०९ ऑक्टोबर २०१९).
17. प्रमुख अतिथी, तृतीय वर्ष कला नवीन अभ्यासक्रम पुनर्रचना कार्यशाळा, कला व विज्ञान महाविद्यालय, नगाव (२५ सप्टेंबर २०१९).
18. प्रमुख अतिथी व बीजभाषक, द्वितीय वर्ष कला व द्वितीय वर्ष विज्ञान नवीन अभ्यासक्रम चर्चासत्र, एस. पी. डी. एम. महाविद्यालय, शिरपूर (०४ सप्टेंबर २०१९).
19. परिसंवादाचे प्रमुख अतिथी- ‘बोलीभाषांचे जतन व संवर्धन’, मू. जे. महाविद्यालय व दै. दिव्य मराठी यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित (२७ फेब्रुवारी २०१९).
20. बीजभाषण, राष्ट्रीय चर्चासत्र - ‘मराठी साहित्यातील विविध प्रवाह’, पूज्य साने गुरुजी विद्याप्रसारक संस्थेचे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, शहादा (२५ फेब्रुवारी २०१९).
21. उद्घाटक, ‘साहित्य उत्सव’, नाहाटा महाविद्यालय, भुसावळ (१५ फेब्रुवारी २०१९).
22. प्रमुख अतिथी, प्रथम वर्ष कला नवीन अभ्यासक्रम चर्चासत्र, कला व विज्ञान महाविद्यालय, भालोद (२५ जानेवारी २०१९).
23. प्रमुख अतिथी व साधनव्यक्ती, एस. वाय. बी. ए. - सी. बी. सी. एस. संरचना कार्यशाळा, धनदाई महाविद्यालय, अमळनेर (२० जानेवारी २०१९).
24. प्रमुख अतिथी, एम्. ए. भाग दोन नवीन अभ्यासक्रम चर्चासत्राचा उद्घाटन कार्यक्रम, मू. जे. महाविद्यालय, जळगाव (२१ सप्टेंबर २०१८).
25. उद्घाटक, वाङ्मयमंडळ, कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, धरणगाव (२१ सप्टेंबर २०१८).
26. प्रमुख अतिथी, प्रथम वर्ष कला नवीन अभ्यासक्रम चर्चासत्र, कला व विज्ञान महाविद्यालय, कुसुंबा (०१ सप्टेंबर २०१८).
27. उद्घाटक, प्राध्यापक प्रबोधिनी, विद्यावर्धिनी महाविद्यालय, धुळे (२५ ऑगस्ट २०१८).
28. उद्घाटक, नवलेखक कार्यशाळा, नगर वाचन मंदिर, चोपडा (११ मार्च २०१८).
29. प्रमुख अतिथी, उद्घाटन कार्यक्रम, नवलेखक कार्यशाळा, विद्यावर्धिनी महाविद्यालय, धुळे (२८ फेब्रुवारी २०१८).
30. किसान महाविद्यालय, पारोळा येथे आयोजित राज्यस्तरीय कवितेच्या कार्यशाळेचे उद्घाटक (३० जानेवारी २०१८).
31. येवला येथे आयोजित प्रा. गो. तु. पाटील यांच्या ‘ओल अंतरीची’ या आत्मचरित्राच्या प्रकाशन कार्यक्रमातील प्रमुख वक्ते (०७ जानेवारी २०१८).
32. नूतन मराठा महाविद्यालय, जळगाव येथे विद्यापीठाच्या विद्यार्थी विकास विभागाच्या वतीने आयोजित कै. वाय. एस. महाजन वक्तृत्व स्पर्धेचे उद्घाटक (०३ जानेवारी २०१८).

33. विरार येथे आयोजित महेश लीला पंडीत (महेश सेंदाणे) यांच्या 'चष्मांतरे' या कवितासंग्रहाच्या प्रकाशन कार्यक्रमप्रसंगी प्रमुख वक्ता (24 डिसेंबर 2017).
34. मराठी वाङ्मय परिषद, बडोदा यांच्या वतीने आयोजित शोध कवितेचा - काव्यशिबिरासह निवडचाचणी या कार्यक्रमाचे उद्घाटक व प्रमुख मार्गदर्शक (10 डिसेंबर 2017).
35. किसान महाविद्यालय, पारोळा येथे आयोजित '1975 नंतरचे मराठी नाटक' या विषयावरील राष्ट्रीय चर्चासत्राच्या समारोप कार्यक्रमाचे अध्यक्ष (09 डिसेंबर 2017).
36. साक्री येथे आयोजित रावसाहेब कुवर यांच्या 'हरवल्या आवाजाची फिर्याद' या कवितासंग्रहाच्या प्रकाशन कार्यक्रमप्रसंगी प्रमुख वक्ता (20 ऑगस्ट 2017).
37. अण्णासाहेब जी. डी. बेंडाळे महिला महाविद्यालय, जळगाव यांनी महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती मंडळ, मुंबई यांच्या विद्यमाने आयोजित केलेल्या 'नवोदित कथाकार कार्यशाळे'च्या समारोप कार्यक्रमाचे प्रमुख अतिथी (31 मार्च 2017).
38. मराठी वाङ्मय मंडळ, अमळनेर यांनी महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती मंडळाच्या विद्यमाने आयोजित केलेल्या जिल्हास्तरीय साहित्य संमेलनाच्या समारोप कार्यक्रमाचे अध्यक्ष (26 फेब्रुवारी 2017).
39. साक्री तालुका एज्युकेशन सोसा., साक्री यांनी महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती मंडळ, मुंबई यांच्या विद्यमाने न्यू इंग्लिश स्कूल, साक्री येथे आयोजित केलेल्या 'नवलेखक कार्यशाळे'च्या उद्घाटन कार्यक्रमाचे प्रमुख अतिथी (20 मार्च 2016).
40. जिजामाता महाविद्यालय, भेंडा, ता. नेवासा, जि. अहमदनगर यांनी महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती मंडळाच्या विद्यमाने आयोजित केलेल्या 'काव्यलेखन कार्यशाळे'मधील एका सत्रातील प्रमुख वक्ते (23 फेब्रुवारी 2016).
41. कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, दिंडोरी, जि. नाशिक यांनी आयोजित केलेल्या 'मराठी साहित्यातील बदलते प्रवाह' या विषयावरील राज्यस्तरीय चर्चासत्रासाठी विषयतज्ज्ञ (12 फेब्रुवारी 2016).
42. UGC-Teacher Exchange Program अंतर्गत मराठी विभाग, म. स. विद्यापीठ, बडोदा, गुजरात येथे 'आधुनिक मराठी कविता' या विषयावर विषयतज्ज्ञ म्हणून व्याख्याने (28-29 डिसेंबर 2015).
43. संगमनेर महाविद्यालय, संगमनेर यांच्या मराठी विभागाने आयोजित केलेल्या 'संतसाहित्याचे समाजप्रबोधनातील योगदान' या विषयावरील राज्यस्तरीय चर्चासत्रातील एका सत्राचे अध्यक्ष (18 डिसेंबर 2015).

इ) शोधनिबंध सादरीकरण :

1. **निबंध : 'गांधीवाद आणि मराठी कविता',**
तायवाडे महाविद्यालय, कोराडी, नागपूर यांनी आयोजित केलेल्या 'गांधीवाद आणि मराठी साहित्य' या विषयावरील राष्ट्रीय चर्चासत्रात सादर केलेला निबंध (03 ऑक्टोबर 2018).
2. **Research Paper: 'Shakespearean Tragic Grandeur: A Reading of Natsamrat'**
Presented in International Seminar on 'William Shakespeare World Wide' organized by Dept. of English & Comparative Literary Studies, Saurashtra University, Rajkot (Gujarat) (04-06 Feb. 2017).
3. **निबंध : 'महात्मा फुले यांच्या विचारांचा मराठी कवितेवरील प्रभाव',**
मराठी विभाग आणि फुले-आंबेडकर अध्यासन, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई यांनी आयोजित केलेल्या 'महात्मा फुले विचारधारा आणि मराठी साहित्य' या विषयावरील राष्ट्रीय चर्चासत्रात सादर केलेला निबंध (07 ऑक्टोबर 2016).
4. **निबंध : 'श्रमसंस्कृती आणि गेल्या पंचवीस वर्षांतील मराठी कविता',**
साहित्य अकादेमी आणि भाषा, वाङ्मय व संस्कृती संकुल, स्वा. रा. ती. मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड यांनी आयोजित केलेल्या 'श्रमसंस्कृती आणि गेल्या पंचवीस वर्षांतील मराठी साहित्य' या विषयावरील राष्ट्रीय चर्चासत्रात सादर केलेला निबंध (19 सप्टेंबर 2016).
5. **निबंध : 'बदलते सामाजिक संदर्भ आणि कवितेचे अध्यापन',**
मराठी विभाग, म. स. विद्यापीठ, बडोदा, गुजरात यांनी आयोजित केलेल्या 'बदलते सामाजिक संदर्भ आणि वाङ्मयाचे अध्यापन' या विषयावरील राष्ट्रीय चर्चासत्रात सादर केलेला निबंध (29 डिसेंबर 2015).
6. **निबंध : 'आधुनिक मराठी कवयित्री आणि अनुराधा पाटील यांची कविता',**
यशवंतराव चव्हाण प्रतिष्ठान, विभागीय केंद्र, नागपूर आणि स्नातकोत्तर मराठी विभाग, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज विद्यापीठ, नागपूर यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित 'अनुराधा पाटील हयांची कविता' या विषयावरील राज्यस्तरीय चर्चासत्रात सादर (25 मार्च 2015).
7. **निबंध : 'मराठी काव्यसमीक्षा (1947-1960)',**
साहित्य अकादमी, नवी दिल्ली व्दारा भाषा, वाङ्मय व संस्कृती संकुल, स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड येथे आयोजित 'स्वातंत्र्योत्तर मराठी समीक्षा' या विषयावरील राष्ट्रीय चर्चासत्रात सादर (09 सप्टेंबर 2014).

8. **Research Paper: 'New Woman in Vaidehi's 'Soliloquies of Saugandhi'**
Presented in the 13th International Conference on the Short Story in English held at Juridicum, University of Vienna, Vienna, Austria (16-19 July 2014).
9. **निबंध : '1990 नंतरचे मराठी कविताविश्व आणि वाङ्मयीन नियतकालिके',**
रयत शिक्षण संस्थेचे अण्णासाहेब आवटे आर्ट्स, कॉमर्स व हुतात्मा बाबू गेनू सायन्स कॉलेज, मंचर, ता. आंबेगाव, जि. पुणे येथे आयोजित 'मराठी कवितेतील जागतिकीकरणेचे चित्रण' या विषयावरील राष्ट्रीय चर्चासत्रात सादर (18,19 ऑक्टोबर 2013).
10. **निबंध : 'ग्रेस यांची कविता',**
स्नातकोत्तर मराठी विभाग, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज विद्यापीठ, नागपूर आयोजित 'ग्रेस : कविता आणि ललितबंध' या विषयावरील राज्यस्तरीय चर्चासत्रात सादर (दि. 26/10/2012).
11. **निबंध : 'साहित्यातील पर्यावरण संवेदनशीलतेचा शोध - काही सूत्रे',**
मराठी विभाग, महाराजा सयाजीराव विद्यापीठ, बडोदा (गुजरात) येथे आयोजित 'साहित्यातील पर्यावरणीय संवेदनशीलता' या विषयावरील राष्ट्रीय चर्चासत्रात सादर (01,02/03/2012).
12. **निबंध : 'मराठी भाषेचे संवर्धित भवितव्य',**
मराठी विभाग, महाराजा सयाजीराव विद्यापीठ, बडोदा (गुजरात) येथे आयोजित 'एकविसाव्या शतकात भारतीय भाषांचे भवितव्य' या विषयावरील राष्ट्रीय चर्चासत्रात सादर (09,10/02/2011).
13. **निबंध : 'मराठीतील अनुवादित कविता',**
श्रीआसारामजी भांडवलदार महाविद्यालय, देवगावरंगारी, ता.कन्नड, जि.औरंगाबाद येथे आयोजित 'मराठीतील अनुवादित साहित्य' या विषयावरील राष्ट्रीय चर्चासत्रात सादर (01,02/02/2011).
14. **निबंध : 'नागनाथ कोत्तापल्ले यांचे काव्यसमीक्षात्मक लेखन',**
भाषा व वाङ्मय संकुल, स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड येथे आयोजित राष्ट्रीय चर्चासत्रात सादर (09,10/03/2009).
15. **निबंध : 'मराठी कविता आणि वाङ्मयीन नियतकालिके (1980-2005)',**
रयत शिक्षण संस्थेचे सदगुरू गाडगेमहाराज महाविद्यालय, कराड, जि.सातारा येथे आयोजित राष्ट्रीय परिषदेत सादर (28-30/01/2009).

16. **निबंध :** “‘वाट तुडवताना’तील व्यक्तिदर्शन”,
डॉ. भि. पाटील महाविद्यालय, धुळे येथे आयोजित चर्चासत्रात सादर (05/10/2008).
17. **निबंध :** ‘मराठी वैचारिक साहित्याला ओहटी लागली आहे का ?’,
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा महाविद्यालय, औरंगाबाद येथे आयोजित ‘बदलते सामाजिक वास्तव व साहित्यातील प्रवाह’ या विषयावरील राज्यस्तरीय चर्चासत्रात सादर (दि.19-20/12/2007).
18. **निबंध :** “‘कथाविश्व’ : आशयघन कथासूत्रांचा आविष्कार”,
कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, धरणगाव येथे आयोजित विद्यापीठस्तरीय चर्चासत्रात सादर (20/10/2007).
19. **निबंध :** ‘ललितगद्याचे अध्ययन व अध्यापन’,
जयहिंद महाविद्यालय, धुळे येथे आयोजित चर्चासत्रात सादर (12/12/2004).
20. **निबंध :** ‘जी. ए. कुलकर्णी आणि कमल देसाई यांचे कथालेखन’,
कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, जामनेर येथे आयोजित चर्चासत्रात सादर (19/10/2002).

ई) सहभाग :

1. Participated in the Workshop on ‘Use of ICT for Effective Teaching’ organized by IQAC and KRC, KBCNMU, Jalgaon (30 Nov. 2019).
2. Participated in the Workshop on ‘SWAYAM: MOOCs and E-Content Development’ organized by IQAC and KRC, KBCNMU, Jalgaon (21 May 2019).
3. सहभाग, राष्ट्रीय चर्चासत्र- ‘हिन्दी भाषा और संप्रेषण’, महाराष्ट्र राज्य हिन्दी साहित्य अकादमी व हिन्दी विभाग, भाषा अभ्यास प्रशाळा व संशोधन केंद्र, कबचौ उमवि, जळगाव यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित (25 मार्च 2019).
4. Participated in the Workshop on ‘NAAC Awareness Programme’ organized by IQAC, KBCNMU, Jalgaon (17-18 Jan. 2019).
5. Participated in the Workshop on ‘Writing of Self-Learning Material’ organized by IDEAL, N.M.U., Jalgaon (29-30/09/2011).
6. धुळे येथे आयोजित ‘भारतीय स्त्रियांचे लेखन आणि परंपरा’ याविषयावरील भारतीय मराठी अभ्यास परिषदेच्या अधिवेशनात सहभाग (दि.13,14/12/2010).
7. Participated in the Workshop on ‘Development and Delivery of Self-Learning Material’ organized by Indira Academy of Distance Education, Pune (23,24 /04/2010).
8. Participant in the Training workshop on FEEL Teachers Training conducted by College for leadership and Human Resource Development Mangalore and by NMU Jalgaon.

9. Educational Resource Center, New Delhi यांच्याद्वारा ECC Whitefield, Bangalore येथे आयोजित workshop on self-Development for Teacher मध्ये सहभाग (दि.22 ते 25 एप्रिल 2008).
10. सानेगुरुजी राष्ट्रीय स्मारक ट्रस्टच्या आंतरभारती अनुवाद सुविधा केंद्रातर्फे वडघर, ता. माणगाव, जि. रायगड येथे आयोजित अनुवाद कार्यशाळेत सहभाग (एप्रिल 2009).
11. नेवासा, जि. अहमदनगर येथे आयोजित भारतीय संत साहित्य आणि आधुनिकता या विषयावरील भारतीय मराठी अभ्यास परिषदेत सहभाग (दि.3,4 जाने.2007).
12. डॉ. बा. आं. म. विद्यापीठाच्या मराठी विभागातर्फे आयोजित नाटयलेखन कार्यशाळेत सहभाग (दि.19,20 ऑगस्ट 2006).
13. जयहिंद महाविद्यालय, धुळे येथे आयोजित दि. 09 एप्रिल 2006 रोजी विद्यापीठ अभ्यासक्रम रचनेसंबंधीच्या कार्यशाळेत सहभाग.
14. धुळे येथे दि. 09,10 डिसें. 2005 रोजी आयोजित भारतीय भारतीय मराठी अभ्यास परिषदेच्या अधिवेशनात सहभाग.
15. धनाजी नाना महाविद्यालय, फेजपूर, जि. जळगाव येथे दि. 25 फेब्रु 2005 रोजी T.Y.B.A. S-3 च्या नवीन अभ्यासक्रमावरील चर्चासत्रात सहभाग.
16. साने गुरुजी राष्ट्रीय स्मारक, माणगाव जि. रायगड आणि उ. म. वि. जळगाव यांच्याद्वारा दि.24-25 डिसें 2005 रोजी आयोजित 'आंतरभारती साहित्य संवाद-अनुवाद कार्यशाळा' या कार्यक्रमात सहभाग.
17. भुसावळ येथे आयोजित दि. 28 नोव्हें 2004 रोजी भारतीय मराठी अभ्यास परिषदेच्या 16 व्या अधिवेशनात सहभाग
18. जयहिंद महाविद्यालय, धुळे येथे आयोजित S.Y.B.A G-2 च्या नवीन अभ्यास क्रमावरील चर्चासत्रात सहभागी दि. 10 सप्टें 2003
19. भारतीय मराठी अभ्यास परिषदेच्या 14 वे देवी अहिल्या विद्यापीठ इंदूर (म. प्र.) 4 -5 जाने. 2003
20. मराठी भाषा व साहित्य संशोधन, का. स. वाणी संस्था, धुळे 6 ऑगस्ट 2003
21. तौलनिक साहित्याभ्यास व भाषांतर, उ.म. वि., जळगाव, 23-24 मार्च 2002
22. मराठीतील स्त्रियांचे साहित्य, साहित्य अकादमी चर्चासत्र, उ.म. वि., जळगाव, 21-22 जानेवारी 2001.

• **अभ्यासपूरक व अभ्यासक्रमेतर उपक्रमांमधील सहभाग :**

(अ) अन्य विद्यापीठांशी संबंधित :

1. सदस्य, शैक्षणिक अंकेक्षण समिती, मराठवाडा संस्थेचे शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, औरंगाबाद. (01 मार्च 2019).
2. कोल्हापूर, नागपूर, नांदेड, अमरावती, मुंबई, औरंगाबाद, पुणे या विद्यापीठांच्या पीएच्. डी. व एम. फिल्. प्रबंधांचे बहिस्थ परीक्षक.
3. निमंत्रित सदस्य, पदव्युत्तर मराठी अभ्यास मंडळ, डॉ. बा. आं. मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.(जानेवारी 2017 पासून)
4. निमंत्रित सदस्य, मराठी अभ्यास मंडळ, स्वा. रा. ती. म. विद्यापीठ, नांदेड (2013-2014).

(आ) विद्यापीठीय उपक्रम :

1. प्रमुख, सूत्रसंचलन समिती, 29 वा पदवीप्रदान समारंभ (ऑनलाईन), क. ब. चौ. उ. म.वि., जळगाव (03 मे 2021).
2. प्रमुख, सूत्रसंचलन समिती, 28 वा पदवीप्रदान समारंभ, क. ब. चौ. उ. म.वि., जळगाव (04 जानेवारी 2020).
3. समन्वयक, उद्घाटन आणि पारितोषिक वितरण समारंभ समिती, विद्यापीठस्तरीय 'आविष्कार 2019', क. ब. चौ. उ. म. वि., जळगाव (30 डिसेंबर 2019 व 7, 8 जानेवारी 2020).
4. सदस्य, विद्यापरिषद, मूळजी जेठा स्वायत्त महाविद्यालय, जळगाव.
5. सदस्य, विद्यापरिषद, प्रताप स्वायत्त महाविद्यालय, अमळनेर.
6. मा. कुलगुरू नामनिर्देशित सदस्य, मराठी अभ्यासमंडळ, मूळजी जेठा स्वायत्त महाविद्यालय, जळगाव.
7. सदस्य, संशोधन मान्यता समिती, क. ब. चौ. उ. म. वि., जळगाव.
8. सदस्य, विद्यापरिषद, क. ब. चौ. उ. म. वि., जळगाव.
9. सदस्य, विद्याशाखा, क. ब. चौ. उ. म. वि., जळगाव.
10. अध्यक्ष, मराठी अभ्यासमंडळ, क. ब. चौ. उ. म. वि., जळगाव (16 मे 2018 ते 31 ऑगस्ट 2022).
11. सदस्य, संयोजन समिती, मराठी भाषा गौरव दिन उपक्रम (27 फेब्रुवारी 2019), क. ब. चौ. उ. म. वि., जळगाव.
12. सूत्रसंचलन, उद्घाटन, 'जलसंवाद 2019', पर्यावरण व भूशास्त्र प्रशाळा, क. ब. चौ. उ. म. वि., जळगाव. (01 फेब्रुवारी 2019).
13. प्रमुख, सूत्रसंचलन समिती, उद्घाटन व पारितोषिक वितरण कार्यक्रम, युवारंग 2018, क. ब. चौ. उ. म. वि., जळगाव (14, 16 फेब्रुवारी 2019).

14. प्रमुख, सूत्रसंचलन समिती, 27 वा पदवीप्रदान समारंभ, क. ब. चौ. उ. म.वि., जळगाव (09 फेब्रुवारी 2019)
15. परीक्षक, महाविद्यालयीन नियतकालिक स्पर्धा, क. ब. चौ. उ. म. वि., जळगाव.
16. समन्वयक, उद्घाटन आणि पारितोषिक वितरण समारंभ समिती, विद्यापीठस्तरीय 'आविष्कार 2018', क. ब. चौ. उ. म. वि., जळगाव (27 डिसेंबर 2018 व 2,3 जानेवारी 2019).
17. सूत्रसंचलन, विद्यापीठ नामविस्तार सोहळा (08 ऑक्टोबर 2018).
18. सदस्य, विद्यापीठ नामविस्तार समिती (ऑगस्ट 2018).
19. सदस्य, सूत्रसंचलन समिती, मराठी विज्ञान परिषद कार्यक्रम, उ. म. वि., जळगाव. (14 जुलै 2018).
20. सदस्य, संशोधन पुरस्कार वितरण नियमावली समिती, उ. म. वि., जळगाव. (23 जुलै 2018)
21. सूत्रसंचलन व संयोजन समिती सदस्य, मराठी भाषा गौरव दिन कार्यक्रम, उ. म. वि., जळगाव (27 फेब्रुवारी 2018).
22. सूत्रसंचलन, 26 वा पदवीप्रदान समारंभ, उ. म. वि., जळगाव (27 फेब्रुवारी 2018)
23. सूत्रसंचलन, उद्घाटन व पारितोषिक वितरण कार्यक्रम, युवारंग 2017, उ. म. वि., जळगाव (12, 13 फेब्रुवारी 2018).
24. प्रशाळा समन्वयक, सी. टी. पी. सी., उ. म. वि., जळगाव.
25. समन्वयक, उद्घाटन व पारितोषिक वितरण समिती, आविष्कार 2017, उ. म. वि., जळगाव (21, 29, 30 डिसेंबर 2017).
26. 'आविष्कार जाणीव जागृती' कार्यक्रमांतर्गत प्रा. जे. व्ही. साळी यांच्यासोबत धुळे शहरातील विद्यावर्धिनी, झु. भि. पाटील, एस. एस. व्ही. पी. एस. कला, वाणिज्य, घोरे विज्ञान आणि देवरे अभियांत्रिकी महाविद्यालय या महाविद्यालयांमधील विद्यार्थ्यांशी संवाद (11 ऑक्टोबर 2017).
27. परीक्षक, महाविद्यालयीन नियतकालिक स्पर्धा, उ. म. वि., जळगाव (2017-2018).
28. सूत्रसंचलन, विद्यापीठ वर्धापन दिन कार्यक्रम (12 ऑगस्ट 2017).
29. प्रमुख, सूत्रसंचलन समिती, 25वा पदवीप्रदान समारंभ, उ. म. वि., जळगाव (08 एप्रिल 2017).
30. प्रमुख, उद्घाटन आणि पारितोषिक वितरण समारंभ समिती, विद्यापीठस्तरीय 'आविष्कार 2016', उ. म. वि., जळगाव (12,13 जानेवारी 2017).
31. परीक्षक, महाविद्यालयीन नियतकालिक स्पर्धा, उ. म. वि., जळगाव (2016-2017).
32. प्रमुख, सूत्रसंचलन समिती, सर्वकष समाजविकास प्रबोधन अभियान, औरंगाबाद (26 जून 2016)
33. प्रमुख, सूत्रसंचलन समिती, समता विद्यार्थी प्रबोधन संमेलन, उ. म. वि., जळगाव (06-07 फेब्रुवारी 2016)
34. परीक्षा समन्वयक, मराठी विभाग, भाषा अभ्यास प्रशाळा व संशोधन केंद्र, उ. म. वि., जळगाव.
35. सदस्य, उद्घाटन आणि पारितोषिक वितरण समारंभ समिती, 8वी महाराष्ट्र राज्य आंतरविद्यापीठीय संशोधन स्पर्धा - 'आविष्कार 2013', उ. म. वि., जळगाव (दि. 16 - 18 जानेवारी 2014).

36. सदस्य, उद्घाटन आणि पारितोषिक वितरण समारंभ समिती, विद्यापीठस्तरीय 'आविष्कार 2013', उ. म. वि., जळगाव (18,19 ऑक्टोबर 2013).
37. सदस्य, व्याख्यानमाला समिती, उ. म. वि., जळगाव (सन 2013 - 2014).
38. प्रमुख, सूत्रसंचलन समिती, 21वा पदवीप्रदान समारंभ, उ.म.वि., जळगाव (09 एप्रिल 2013).
39. सदस्य, संयोजन समिती, राज्यस्तरीय 'आविष्कार - संशोधन स्पर्धा' (जानेवारी 2014).
40. सदस्य, संयोजन समिती, विद्यापीठस्तरीय 'आविष्कार - संशोधन स्पर्धा', उ. म. वि., जळगाव (सन 2011,2012, 2013).
41. सदस्य, विद्यार्थी कल्याण विभाग सल्लागार समिती, उ. म. वि., जळगाव (सन 2011-2013).
42. सदस्य, विद्यापीठ प्रकाशन समिती, उ. म. वि., जळगाव (सन 2011-2013).
43. सदस्य, विद्यापीठ संकेतस्थळ इंग्रजी भाषांमध्ये अद्ययावत करणारी समिती , उ.म.वि., जळगाव (2011-2012).
44. सदस्य, चाणक्य स्पर्धा परीक्षा केंद्र समन्वयक समिती, उ.म. वि. जळगाव.
45. सदस्य, विद्यापीठ व्हिडिओ डॉक्युमेंट्री समिती उ.म.वि. जळगाव.
46. सदस्य, व्यक्तिमत्व विकास केंद्र, उ.म.वि. जळगाव.
47. सदस्य, युवासंपदन, विद्यापीठ विद्यार्थी नियतकालिक, उ.म.वि. जळगाव.
48. सदस्य, गिरणांगण (विद्यापीठ परिसर वार्षिक अंक) संपादन मंडळ, उ. म. वि., जळगाव 2007,2008,2009,2010,2011,2012,2013,2014.
49. विद्यापीठाकडून महाविद्यालय स्थानिक चौकशी समितीवर सदस्य म्हणून आणि अधिव्याख्याता निवड समितीवर विषयतज्ञ म्हणून नियुक्ती.
50. सदस्य प्रवेश समिती आणि परीक्षा समिती, तौलनिक भाषा व वाडमय विभाग, उ.म.वि., जळगाव.

(इ) निमंत्रित व्याख्याने :

1. Delivered 02 Lectures on 'कवयित्री बहिणाबाई चौधरी यांची कविता' in Faculty Development Program organized by School of Thoughts, KBCNMU, Jalgaon in accordance with HRDC, SPPU, Pune (16 सप्टेंबर 2019).
2. प्री-पीएच्. डी. कोर्सवर्कमध्ये 'वाङ्मयीन चळवळी' व 'वाङ्मयीन नियतकालिके' या विषयांवर दोन व्याख्याने, डॉ. बा. आं. म. विद्यापीठ, औरंगाबाद (29 जुलै 2019).
3. 'भाषा व साहित्याच्या विद्यार्थ्यांना रोजगाराच्या संधी' या विषयावर एम. एम. महाविद्यालय, पाचोरा येथे व्याख्यान (12 सप्टेंबर 2018).
4. प्री-पीएच्. डी. कोर्सवर्कमध्ये 'संशोधन पध्दती' या विषयावर दोन व्याख्याने, उ. म. वि., जळगाव. (20 जुलै 2018).
5. विद्यापीठाच्या समाजकार्य विभागात 'वक्तृत्व कौशल्य विकास' या विषयावर व्याख्यान, उ. म. वि., जळगाव. (16 सप्टेंबर 2017).

6. विद्यापीठाच्या सामाजिक शास्त्रे प्रशाळेतील प्रथम वर्षाच्या विद्यार्थ्यांच्या स्वागत कार्यक्रमात व्याख्यान (15 सप्टेंबर 2017).
7. 'साहित्याचा सामाजिकदृष्ट्या अभ्यास' आणि 'वाङ्मयीन नियतकालिके' या विषयांवर मू. जे. महाविद्यालय, जळगाव येथे आयोजित नेट-सेट मार्गदर्शन वर्गात व्याख्याने (15 जुलै 2017).
8. 'मराठी भाषा: आजची स्थिती व उद्याचे भवितव्य' या विषयावर पी. के. कोटेचा महिला महाविद्यालय, जळगाव येथे मराठी भाषा गौरव दिनानिमित्त व्याख्यान (28 फेब्रुवारी 2017).
9. 'मराठी भाषेचे भवितव्य' या विषयावर खानदेश कॉलेज एज्युकेशन सोसायटीचे शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, जळगाव येथे मराठी भाषा गौरव दिनानिमित्त व्याख्यान (22 फेब्रुवारी 2017).
10. 'ग्रंथ, ग्रंथालय आणि आजचा युवक' या विषयावर विद्यापीठाच्या केंद्रीय ग्रंथालयात ग्रंथालय दिनानिमित्त व्याख्यान (12 ऑगस्ट 2016).
11. 'आजचा युवक' या विषयावर स्कूल ऑफ केमिकल सायन्सेस, उ. म. वि., जळगाव यांनी आयोजित केलेल्या राष्ट्रीय युवा दिन कार्यक्रमात व्याख्यान (12 जानेवारी 2015).
12. 'स्त्री-पुरुष सहजीवन' या विषयावर डॉ. अण्णासाहेब बेंडाळे महिला महाविद्यालय, जळगाव यांच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष हिवाळी शिबिरात व्याख्यान (16 डिसेंबर 2013).
13. 'मराठी वाङ्मयाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी' आणि 'आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास' याविषयांवर जळगावातील मूळजी जेठा महाविद्यालयातील पदव्युत्तर वर्गाच्या विद्यार्थ्यांसाठी दोन व्याख्याने (26 फेब्रुवारी 2013).
14. 'मराठी वाङ्मयीन नियतकालिके' या विषयावर स्नातकोत्तर मराठी विभाग, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज विद्यापीठ, नागपूर येथे आयोजित उजळणी वर्गात (Refresher Course) दोन व्याख्याने (27 ऑक्टोबर 2012).
15. 'वक्तृत्व कौशल्य विकास' या विषयावर विद्यापीठाच्या सामाजिक शास्त्र प्रशाळेत व्याख्यान (07 सप्टेंबर 2012).
16. 'संशोधन पध्दती' या विषयावर पीएच. डी. पूर्व अभ्यासक्रम कार्यशाळेत व्याख्यान, उ. म. वि., जळगाव (21 सप्टेंबर 2012).
17. साहित्यसृजन मंडळाच्या उदघाटनप्रसंगी दिलेले व्याख्यान, झेड. बी. पाटील महाविद्यालय, धुळे (01 सप्टेंबर 2012).
18. 'स्पर्धा परीक्षेसाठी मराठीची तयारी' या विषयावर डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र, उ. म. वि., जळगाव येथे दोन व्याख्याने (09,12 जुलै 2012).
19. 'स्पर्धा परीक्षा आणि मराठी' या विषयावर उ. म. वि. संचलित एकलव्य केंद्र, नंदुरबार येथे आयोजित शिबिरात व्याख्यान (29 मे 2012).
20. 'वाङ्मयीन चळवळी आणि नियतकालिके' या विषयावर मू. जे. महाविद्यालय, जळगाव येथे आयोजित नेट-सेट मार्गदर्शन वर्गात व्याख्याने (30 मे 2012).
21. विद्यापीठाच्या स्त्री अभ्यास केंद्राच्या वतीने आयोजित 'वाट स्त्री-पुरुष सहजीवनाची' या विषयावरील परिसंवादात 'मैत्री स्त्री-पुरुषाची' याविषयावर व्याख्यान (दि. 8 ऑक्टो. 2011).

22. विद्यापीठाच्या विद्यार्थी कल्याण विभागातर्फे आयोजित मैत्री शिबीरात मैत्री स्त्री पुरुषाची या विषयावर व्याख्यान (नागाई कोकले, ता. साक्री, दि. 4 ऑक्टो 2010).
23. कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, बोदवड येथे वक्तृत्व कौशल्य या विषयावर व्याख्यान (29 सप्टेंबर 2010).
24. विद्यापीठाने आयोजित केलेल्या ओरिंएंटेशन कोर्समध्ये समाज आणि साहित्य या विषयावर व्याख्यान (19 डिसेंबर 2009).
25. रचना अकॅडमी, जळगाव यांनी आयोजित केलेल्या स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन शिबीरात स्पर्धा परीक्षेसाठी मराठीची तयारी या विषयावर व्याख्यान (14 डिसेंबर 2009).
26. कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, धरणगाव यांच्या साकरे व्याख्यान (26 नोव्हेंबर 2009).
27. कला महाविद्यालय सामनेर जि. जळगाव येथे विद्यापीठाच्या सानेगुरुजी संस्कार केंद्रातर्फे साने गुरुजी विचार आणि कार्य या विषयावर व्याख्यान (24 डिसेंबर 2007).
28. अध्यापक विद्यालय, धुळे यांच्या समाजसेवा शिबिरामध्ये स्त्री-पुरुष सहजीवन या विषयावर व्याख्यान (8 फेब्रुवारी 2007).
29. उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या विद्यार्थी कल्याण विभागातर्फे कोकले, ता. साक्री, जि. धुळे येथे आयोजित विद्यापीठ स्तरीय मैत्री शिबीरात मैत्री स्त्री पुरुषाची या विषयावर योगिता पाटील यांच्यासह व्याख्यान (02 फेब्रुवारी 2006).
30. सी. गो. पाटील महाविद्यालय, साक्री यांच्या पेरेचपूर येथे आयोजित राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष शिबीरात स्त्री-पुरुष समानता या विषयावर व्याख्यान (9 डिसेंबर 2006).
31. कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, म्हसदी ता. साक्री जि. धुळे यांच्या देऊर येथील सेवा योजना विशेष शिबीरात 'स्त्री-पुरुष समानता' या विषयावर व्याख्यान (02 डिसेंबर 2006).
32. प. खा. भ. सेवा मंडळाचे महिला महाविद्यालय, धुळे यांच्या महात्मा गांधी अभ्यास केंद्र व्दारा आयोजित व्याख्यानमालेत 'आजच्या संदर्भात महात्मा गांधींचे स्त्रीविषयक चिंतन' या विषयावर व्याख्यान (11 ऑक्टोबर 2006).
33. मा. ध. पालेशा वाणिज्य महाविद्यालय, धुळे यांच्या चितोड, ता. धुळे येथे आयोजित राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष हिवाळी शिबीरात 'स्त्री-पुरुष समानता' या विषयावर व्याख्यान (14 डिसेंबर 2005).
34. धुळे विद्यावर्धिनी महाविद्यालयाच्या प्राध्यापक प्रबोधिनीत विभावरी शिरूरकर यांचे कथात्म साहित्य या विषयावर व्याख्यान (09 ऑक्टोबर 2005).
35. जिल्हा सर्वोदय मंडळ व प्रभात विकास मंच, धुळे यांच्यातर्फे गांधी तत्त्वज्ञान केंद्र, धुळे येथे आयोजित शिबिरात 'सामाजिक परिवर्तनात युवकांची भूमिका' या विषयावर व्याख्यान (08 ऑगस्ट 2005).
36. 'राजवाडे लेखसंग्रह' या पुस्तकावर एस.पी.डी.एम. महाविद्यालय, शिरपूर, जि. धुळे यांच्या पदव्युत्तर मराठी विभागात दोन व्याख्याने (19 फेब्रुवारी 2005).

37. साने गुरुजी वाचनालय, अमळनेर यांच्याद्वारा आयोजित व्याख्यानमालेत 'पाऊलखुणा स्त्रीसामर्थ्याच्या' या विषयावर व्याख्यान (26 डिसेंबर 2004).
38. 'स्त्री-पुरुष समानता' या विषयावर अभय युवा कल्याण केंद्र संचलित महिला महाविद्यालय, धुळे यांच्या एन.एस. एस. शिबीरात व्याख्यान (22 डिसेंबर 2004).
39. शेठ नारायण बंकट वाचनालय, चाळीसगाव जि. जळगाव यांच्याद्वारा आयोजित व्याख्यानमालेत 'पाऊलखुणा स्त्रीसामर्थ्याच्या' या विषयावर व्याख्यान ???
40. 'गांधीजींचे स्त्रीविषयक विचार' या विषयावर मुंबई सर्वोदय मंडळ आणि महात्मा गांधी तत्त्वज्ञान केंद्र, धुळे यांच्याद्वारा आयोजित गांधीविचार युवा शिबीरमध्ये व्याख्यान (18 नोव्हेंबर 2004).
41. 'आचार्य अत्रे यांची पत्रकारिता' या विषयावर धुळे येथील विद्यावर्धिनी महाविद्यालयाच्या संज्ञापन व वृत्तपत्रविद्या विभागात व्याख्यान (20 ऑक्टोबर 2004).
42. 'हैद्राबाद मुक्तीसंग्राम आणि स्वामी रामानंद तीर्थ' या विषयावर महाराष्ट्र साहित्य परिषद, धुळे शाखा यांच्याद्वारा गरुड वाचनालय, धुळे येथे आयोजित व्याख्यान (12 नोव्हेंबर 2003).
43. 'ग्रामीण साहित्याच्या प्रेरणा' आणि 'नेट-सेटच्या यशाचा मार्ग' या विषयांवर नूतन मराठा महाविद्यालय, जळगाव यांच्या पदव्युत्तर मराठी विभागात दोन स्वतंत्र व्याख्याने (08 ऑक्टोबर 2002).
44. 'अंधश्रद्धा, विज्ञान आणि युवक' या विषयावर सी. गो. पाटील महाविद्यालय, साक्री, जि. धुळे यांच्या एन.एस.एस. शिबिरात व्याख्यान (05 जानेवारी 2002).
45. 'अण्वस्त्र युग आणि महात्मा गांधी' या विषयावर सी.गो. पाटील महाविद्यालय, साक्री, जि. धुळे यांच्या एन.एस.एस. शिबिरात व्याख्यान (दि. 15 डिसेंबर 2001).

(ई) अभिवाचन कार्यक्रम :

1. धों. शा. गरुड वाचनालय, धुळे यांच्याद्वारा आयोजित गणेशोत्सव कार्यक्रमात 'बाप: एक साठवण' (योगिता पाटील यांच्यासह)हा अभिवाचन कार्यक्रम सादर (11 सप्टेंबर 2013).
2. इनव्हिरल क्लब,मालेगाव यांच्याद्वारा आयोजित कार्यक्रमात 'बाप: एक साठवण' (योगिता पाटील यांच्यासह) अभिवाचन कार्यक्रम सादर (18 जुलै 2012).
3. छ. शिवाजी वाचनालय, साक्री यांनी आयोजित केलेल्या शारदीय व्याख्यानमालेत 'बाप: एक साठवण' (योगिता पाटील यांच्यासह) अभिवाचन कार्यक्रम सादर (04 ऑक्टोबर 2011).
4. तौलनिक भाषा व वाङ्मय विभाग आयोजित कार्यक्रमात (योगिता पाटील, रूपेश पाटील यांच्यासह) 'झोंबी'(आनंद यादव) या कादंबरीचे अभिवाचन सादर (09 फेब्रुवारी 2009).

(उ) वक्तृत्व, वादविवाद व अन्य स्पर्धांचे परीक्षक म्हणून निमंत्रित :

1. पू. साने गुरुजी विद्याप्रसारक मंडळ, शहादा यांच्या वतीने आयोजित वक्तृत्व स्पर्धा (18 सप्टेंबर 2017).
2. माजी कुलपती पी. सी. अलेक्झांडर आंतरविद्यापीठ वक्तृत्व स्पर्धा, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे (20 डिसेंबर 2016).
3. विद्यार्थ्यांसाठी आयोजित केलेल्या संशोधन प्रकल्प स्पर्धेचे परीक्षण करण्यासाठी निमंत्रित, मूळजी जेठा महाविद्यालय, जळगाव (23 जानेवारी 2015).
4. महाराष्ट्र राज्य विश्वकोश निर्मिती मंडळाच्या वतीने आयोजित कन्याकोश अभिवाचन स्पर्धा, स्त्रीअभ्यास केंद्र, उमवि, जळगाव (13 ऑक्टोबर 2014).
5. हिंदीदिनानिमित्त आयोजित राज्यस्तरीय शोधनिबंध सादरीकरण स्पर्धा, उमवि, जळगाव (25 सप्टेंबर 2014).
6. पू. साने गुरुजी संस्थेचे कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, शहादा येथे आयोजित विद्यापीठाच्या युवारंग युवक महोत्सवातील वक्तृत्व व वादविवाद स्पर्धा (8 ते 11 जानेवारी 2011).
7. म.गांधी संस्थेचे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, चोपडा येथे आयोजित राज्यस्तरीय वादस्पर्धा (09 डिसेंबर 2011).
8. चा ए. सोसायटीच्या बी. पी.आर्ट्स, एस.एम.ए. सायन्स व के.के.सी. कॉमर्स कॉलेज, चाळीसगाव यांच्याद्वारा आयोजित कै. गोपाळ नारायण पूर्णपात्रे स्मृती करंडक आंतरमहाविद्यालयीन वक्तृत्व स्पर्धा व श्रीमती सीताबाई मांगीलाल अग्रवाल स्मृती करंडक आंतरमहाविद्यालयीन वादविवाद स्पर्धा (दि.13,14 ऑक्टोबर 2011).
9. क्रीडा रसिक एज्युकेशन सोसा.चे ऍड. बाहेती महाविद्यालय, जळगाव येथे आयोजित राज्यस्तरीय वादस्पर्धा (25 सप्टेंबर 2010).
10. नाशिक मराठा विद्याप्रसारक समाजाचे के. टी. एच. एम. महाविद्यालय, नाशिक येथे आयोजित म.वि. प्र. अखिल भारतीय वक्तृत्व स्पर्धा (16 ते 18 फेब्रुवारी 2010).
11. विद्यापीठात आयोजित उत्कर्ष रा. से. यो. राज्यस्तरीय सामाजिक व सांस्कृतिक वक्तृत्व व निबंध स्पर्धा (5,6 फेब्रुवारी 2010).
12. विद्यावर्धिनी महाविद्यालय, धुळे येथे आयोजित राज्यस्तरीय वादस्पर्धा (25 डिसेंबर 2010).
13. आर.सी. पटेल महाविद्यालय, शिरपूर येथे आयोजित विद्यापीठाच्या युवारंग युवक महोत्सव वक्तृत्व व वादस्पर्धा (29-30 डिसेंबर 2009).
14. झेड. बी. पाटील महाविद्यालय, धुळे येथे आयोजित राष्ट्रपिता म. गांधी वक्तृत्व स्पर्धा (02 ऑक्टोबर 2009).
15. विद्यापीठाच्या विद्यार्थी कल्याण विभागातर्फे प्रताप महाविद्यालय, अमळनेर येथे आयोजित कै. वाय.एस. महाजन वक्तृत्व स्पर्धा - विद्यार्थिनींसाठी (06 फेब्रुवारी 2009).
16. विद्यावर्धिनी महाविद्यालय, धुळे येथे आयोजित राज्यस्तरीय वाद स्पर्धा (20 डिसेंबर 2008).

17. विद्यापीठाच्या विद्यार्थी कल्याण विभागातर्फे बोदवड येथे आयोजित कै.भाईसाहेब वाय.एस. महाजन वक्तृत्व स्पर्धा (01 जानेवारी 2008).
18. धुळे महानगरपालिकेतर्फे संत गाडगेबाबा अभियानाच्या निमित्ताने आयोजित राज्यस्तरीय वक्तृत्व स्पर्धा (20 जानेवारी 2008).
19. श्री. सु. ही. नाईक शिक्षण महाविद्यालय, नवापूरयांच्यावतीने अश्वमेध क्रीडा स्पर्धा, 2006 निमित्ताने आयोजित निबंध स्पर्धा (14 नोव्हेंबर 2006).
20. एच.आर.पटेल महाविद्यालय, शिरपूर येथे आयोजित कै. रसिकलाल पटेल स्मृती वादविवाद स्पर्धा (30 सप्टेंबर 2006).
21. शेठ नारायण बंकट वाचनालय, चाळीसगाव, जि. जळगाव यांच्या वतीने आयोजित स्व. प्रा. सौ. मंदाताई देव स्मृती करंडक आंतरमहाविद्यालयीन वक्तृत्व स्पर्धा (14 ऑगस्ट 2005).
22. क्रीडा रसिक एज्युकेशन सोसा.चे ऍड. सिताराम बाहेती कला, वाणिज्य, व विज्ञान महाविद्यालय, जळगाव यांच्यातर्फे आयोजित कै. बबनभाऊ बाहेती स्मृती करंडक वादविवाद स्पर्धा (24 सप्टेंबर 2004).
23. चा ए. सोसायटीच्या बी. पी.आर्ट्स, एस.एम.ए. सायन्स व के.के.सी. कॉमर्स कॉलेज, चाळीसगाव यांच्याद्वारा आयोजित कै. गोपाळ नारायण पूर्णपात्रे स्मृती करंडक आंतरमहाविद्यालयीन वक्तृत्व स्पर्धा व श्रीमती सीताबाई मांगीलाल अग्रवाल स्मृती करंडक आंतरमहाविद्यालयीन वादविवाद स्पर्धा (17,18 ऑक्टोबर 2003).
24. एस.एम.एफ.एस. गर्ल्स हायस्कूल, शिंदखेडा, धुळे यांच्यातर्फे आयोजित मातोश्री मीराबेन शाह आंतरशालेय वक्तृत्व स्पर्धा (12 सप्टेंबर 2002).
25. प्रौढ व निरंतर शिक्षण विभाग, उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव आणि नवभारत युवा आंदोलन, यशवंतराव चव्हाण प्रतिष्ठान, मुंबई यांच्या संयुक्त विद्यमाने एस.पी.डी.एम. महाविद्यालय, शिरपूर, जि. धुळे येथे आयोजित विद्यापीठ पातळीवरील वक्तृत्व स्पर्धा (13 डिसेंबर 2001) आणि प्रताप तत्त्वज्ञान केंद्र अमळनेर, जि. जळगाव येथे आयोजित विद्यापीठ पातळीवरील वक्तृत्व स्पर्धा (दि. 18 डिसेंबर 2002).
26. जयहिंद महाविद्यालय, धुळे यांच्याद्वारा आयोजित राष्ट्रपिता म. गांधी वक्तृत्व स्पर्धा (02 ऑक्टोबर 2001).